

IHP Uden 2017 - 2027

Opdrachtgever	gemeente Uden en de schoolbesturen PO
Opgesteld door	Bert Kampman, Bart Ellenbroek en Jildau Bijlsma
Kenmerk	U17481
Datum	27 november 2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	De kadernota	4
1.3	De verdere uitwerking van het IHP	4
1.4	Individuele kwaliteit per schoolgebouw	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Wettelijk kader	6
2.1	Algemeen	6
2.2	Wet Primair Onderwijs en Wet op de Expertisecentra	6
2.3	Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Uden 2014	7
2.4	Regelgeving Passend Onderwijs	7
2.5	Wet OKE	8
2.6	Regelgeving Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet	9
2.7	Conclusie	9
3	Relevante thema's	11
3.1	Algemeen	11
3.2	IKC als gewenst eindbeeld	11
3.2.1	Ambitie en visie	11
3.2.2	Wat betekent integraal?	11
3.2.3	Verantwoordelijkheid gemeente en kernpartners	11
3.2.4	Vertaling naar het IHP	12
3.3	Huurbeleid	14
3.3.1	Vertaling naar het IHP	15
3.4	Renovatie versus vervangende nieuwbouw	15
3.4.1	Vertaling naar het IHP	16
3.5	Normvergoeding nieuwbouw	18
3.5.1	Vertaling naar het IHP	20
3.6	Duurzaamheid	20
3.6.1	Vertaling naar het IHP	20
3.7	Samenwerkingsverband Passend Onderwijs SWV 30.06 PO	21
3.7.1	Vertaling naar het IHP	22
4	Huidige situatie	23
4.1	Algemeen	23
4.2	Vlek Oost	25
4.3	Vlek Zuid	27
4.4	Vlek West	29
4.5	Vlek Buiten	31
5	Gezamenlijke ambities	33
5.1	Algemeen	33
5.2	Ambities vlek Oost	35
5.3	Ambities vlek Zuid	37

5.4	Ambities vlek West	39
5.5	Ambities vlek Buiten	41
6	Meerjareuitvoeringsplan	43
6.1	Algemeen	43
6.2	Meerjareuitvoeringsplan	43
	Bijlagen: factsheets scholen	45

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De schoolbesturen en de gemeente Uden hebben de ambitie om een gedragen strategische visie te ontwikkelen voor de huisvesting van het primair en speciaal (basis)onderwijs in de gemeente. Deze strategische visie moet leiden tot een toekomstbestendig aanbod van onderwijs en opvang in een doorgaande speel-, leer- en ontwikkelingslijn. Dit resulteert in een Integraal Huisvestingsplan (IHP) dat zowel een doorkijk voor de periode 2017 - 2027 geeft als zicht op de lange termijn tot 2042.

1.2 De kadernota

Voorafgaand aan het IHP is een kadernota opgesteld. Hierin zijn de reikwijdte, diepgang, doelstellingen en accenten van het IHP vastgesteld. Op die manier is het 'speelveld' voor het IHP bepaald.

De kadernota is gebaseerd op één bilateraal gesprek met elk schoolbestuur (primair onderwijs en speciaal onderwijs) in Uden en twee bilaterale gesprekken met de gemeente Uden. Op basis van de verzamelde informatie in de bilaterale gesprekken en de feitelijke informatie die ten behoeve van het IHP is ontvangen, is één interactieve sessie gevoerd, waar alle schoolbesturen en de gemeente voor zijn uitgenodigd.

De concept kadernota is besproken in de stuurgroep en in het college van burgemeester en wethouders. Naar aanleiding van deze bespreking is de kadernota op enkele onderdelen aangepast en opnieuw ter vaststelling aan de stuurgroep en het college van burgemeester en wethouders aangeboden.

1.3 De verdere uitwerking van het IHP

Voor de verdere uitwerking van dit IHP is toegewerkt naar een meerjarenuitvoeringsplan. Voor het meerjarenuitvoeringsplan wordt de huidige situatie in Uden per vlek (Oost, Zuid, West en Buiten) vergeleken met de uitgangspunten uit de kadernota.

Met deze vergelijking wordt bepaald waar afwijkingen zitten tussen het huidige beeld en het wensbeeld (zoals beschreven in de kadernota). Op basis van deze vergelijking zijn met de betrokken partijen (waaronder ook de gemeente) vier scenario-bijeenkomsten belegd. Bij de scenario-ontwikkeling is de Udense situatie per vlek bekeken. Per vlek heeft dit (in meer of mindere mate) geleid tot een set van maatregelen, al dan niet gefaseerd, op het gebied van huisvesting/schoolgebouwen. Het doel van alle partijen is een passend (toekomstig) aanbod per gebied, op de manier zoals in de kadernota met elkaar is geambieerd.

De kadernota en het meerjarenuitvoeringsplan zijn samengevoegd tot een IHP, welke wordt vastgesteld door de stuurgroep. Zo is het IHP een integraal plan dat ter besluitvorming voorligt aan het OOGO, het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

Met dit vastgestelde IHP zijn de gezamenlijke ambities voor onderwijshuisvesting in de gemeente Uden geformaliseerd en indicatief inzichtelijk gemaakt in geld en tijd.

Specifieke huisvestingsaanvragen dienen apart en conform de gemeentelijke verordening ingediend te worden. Naast de eisen uit de Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Uden 2014 (hierna Verordening OHV), dienen de aanvragen in lijn te zijn met de IKC Visie 2017 en onderhavig IHP.

Tevens geldt een integrale afweging van de gemeenteraad bij de jaarlijkse begrotingsbehandeling als besluitvorming over huisvestingsaanvragen.

1.4 Individuele kwaliteit per schoolgebouw

Naast het integrale en gemeenschappelijk karakter van het IHP is het goed om ook zicht te hebben op de individuele kwaliteit van de schoolgebouwen. Daarom is er voor elk gebouw een factsheet opgesteld. De factsheets zijn als bijlage bij dit IHP gevoegd.

De factsheets geven per individuele school de volgende zaken weer:

- alle feitelijkheden zoals brinnummer, adres, omvang, leeftijd en de aanwezigheid van een kinderopvangorganisatie (in of nabij de school), etc.;
- de prognose van het aantal leerlingen;
- de reserveringen die opgenomen zijn in het MJOP;
- de overmaat/het tekort in omvang ten opzichte van de norm;
- eventuele bijzonderheden.

1.5 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen twee kaderstellende hoofdstukken, het 'wettelijk kader' (hoofdstuk 2) en 'actuele thema's' (hoofdstuk 3). Vervolgens wordt ingezoomd op de huidige situatie (hoofdstuk 4). De huidige situatie wordt per vlek (Oost, Zuid, West en Buiten) toegelicht. In hoofdstuk 5 wordt inzicht verschaft in de gezamenlijke ambitie op onderwijshuisvesting in Uden.

Het IHP sluit af met het meerjarenuitvoeringsplan in hoofdstuk 6. Hier zijn de gezamenlijke ambities indicatief vertaald naar geld en tijd.

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

Dit hoofdstuk brengt, alvorens een verdieping te maken op de visie van gemeente Uden en de schoolbesturen ten aanzien van de relevante thema's in de gemeente Uden, het relevante wettelijk kader in beeld.

Een strategische visie op onderwijshuisvesting houdt rekening met huidige en toekomstige wet- en regelgeving en wordt opgesteld binnen gestelde beleidskaders. Onderhavige visie biedt basis voor de onderwijshuisvesting in Uden op de korte, middellange en lange termijn. Naast de kaders voor onderwijs zijn ook de kaders voor kinderopvang, zorg en welzijn bepalend voor de inhoud van deze strategische visie.

Het sociale domein is volop in ontwikkeling: nieuwe wetgeving en (uitvoerings)regels zijn nog maar recentelijk in werking getreden, dan wel worden binnenkort ingevoerd.

Wettelijke kaders die mede bepalend zijn voor deze strategische visie zijn:

- Wet Primair Onderwijs (inclusief wetswijziging onderhoud en aanpassing);
- Wet op de Expertisecentra (inclusief wetswijziging onderhoud en aanpassing);
- Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Uden 2014;
- Regelgeving Passend Onderwijs;
- Wet OKE (harmonisatie peuterspeelzaalwerk en kinderopvang);
- Wet Kinderopvang;
- Regelgeving Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet.

In navolgende paragrafen wordt een beknopte strekking van de relevante kaders uiteengezet.

2.2 Wet Primair Onderwijs en Wet op de Expertisecentra

In de Wet Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC) is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen en gemeenten ten aanzien van onderwijshuisvesting geregeld. Per 1 januari 2015 zijn de WPO en de WEC gewijzigd. De wetswijziging houdt in dat de zorgplicht voor onderhoud en aanpassing van schoolgebouwen voor gemeenten vervalft. Vanaf 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen de hiervoor benodigde vergoeding rechtstreeks van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Naast de taakverantwoordelijkheid die schoolbesturen al hadden, hebben zij vanaf genoemd jaar dan ook een financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van onderhoud en aanpassing van gebouwen.

Nieuwe situatie scholen

De wetswijziging heeft betrekking op de bekostiging van het buitenonderhoud en aanpassing aan het gebouw. Het schoolbestuur kan in de nieuwe situatie niet langer een beroep doen op de gemeente voor een vergoeding van deze kosten. Het schoolbestuur zal daar zelf voor moeten zorgen en ontvangt daartoe een extra component in de rijksvergoeding.

Het bedrag voor buitenonderhoud wordt gebaseerd op het aantal leerlingen dat een school heeft. De huidige omvang van een schoolgebouw is niet van invloed op de bekostiging. Dit betekent dat wanneer een school in leerlingenaantal krimpt, dit een verlaging van de vergoeding tot gevolg heeft.

Nieuwe situatie gemeente

De gemeente hoeft sinds 1 januari 2015 niet langer te zorgen voor de vergoeding van kosten voor het buitenonderhoud en aanpassing en de daarbij behorende behandeling van aanvraagprocedures. De gemeente blijft in de nieuwe situatie wel verantwoordelijk voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- nieuwbouw;
- uitbreiding;
- medegebruik (verhuur);
- constructiefouten;
- locatiegebonden kosten (onder andere asbest);
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden/calamiteiten zoals brand, diefstal, stormschade.

Aanverwante thema's

Naast deze directe effecten van de wetswijziging zijn er tevens een aantal onderwerpen te benoemen die de huisvesting raken, maar die niet of nauwelijks veranderen:

- gymnastiekvoorzieningen: er verandert niets aan de bekostiging van het onderhoud van het bewegingsonderwijs. Bekostiging van en buitenonderhoud aan deze lokalen blijft de verantwoordelijkheid van gemeenten.
- renovatie: de wijziging van de wet heeft niet geleid tot concretisering omtrent een algehele aanpassing of renovatie. Beide begrippen zijn zowel in de oude als in de nieuwe situatie niet als een huisvestingsvoorziening omschreven. De wetgever gaat ervan uit dat gemeente en schoolbestuur in overleg tot afspraken komen.

2.3 Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Uden 2014

Op 11 februari 2015 heeft de gemeenteraad de 'Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Uden 2014' vastgesteld, die met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 in is gegaan.

Naast de noodzakelijke aanpassingen vanwege de wetswijziging van de WPO en WEC zijn enkele tekstuele en inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Met deze wijzigingen is de Verordening OHV beperkt tot die zaken die in de onderwijswetten worden gevraagd.

Daarbij zijn in Uden de volgende accenten aangebracht:

- Permanente uitbreiding voor schoolgebouwen worden gehonoreerd wanneer deze 10 jaar of langer noodzakelijk zijn.
- De omschrijving van leegstand is uitgebreider dan gebruikelijk.
- Het college zal ten aanzien van het vorderen van onderwijshuisvesting als eerste de leegstand vorderen in een gebouw dat in gebruik is bij een school van hetzelfde bevoegd gezag, tenzij uit oogpunt van doelmatigheid het vorderen van leegstand in een ander gebouw een betere oplossing biedt. Vervolgens wordt gekeken naar een gebouw waarin een school van dezelfde richting is gehuisvest. Pas daarna kijkt het college naar een gebouw dat het dichtst gelegen is bij het hoofdgebouw van de desbetreffende school.

2.4 Regelgeving Passend Onderwijs

Sinds 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs van toepassing. Passend onderwijs gaat over alle leerlingen in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het speciaal onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

In de praktijk is de wet vooral van toepassing op alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Deze ondersteuning kan nodig zijn vanwege een lichamelijke of

verstandelijke beperking, een chronische ziekte, een gedragsprobleem of een leerstoornis.

Na invoering van de Wet Passend Onderwijs is het onderwijs in cluster 1 en 2 nog steeds in een landelijk systeem georganiseerd. Cluster 1 betreft leerlingen die blind of slechtziend zijn. Cluster 2 is er voor leerlingen die doof of slechthorend zijn of ernstige spraak- en taalmoeilijkheden hebben. Scholen die onder deze clusters vallen gaan dus geen deel uitmaken van de regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Het cluster 3 en 4 onderwijs maakt door de invoering van het passend onderwijs wel deel uit van de regionale samenwerkingsverbanden.

Cluster 3 is het onderwijs voor leerlingen met een verstandelijke beperking, een lichamelijke beperking of een chronische ziekte. Cluster 4 betreft het onderwijs voor leerlingen met gedragsstoornissen, ontwikkelingsstoornissen of een psychiatrisch probleem.

Passend onderwijs betreft daarnaast ook leerlingen die nu geen indicatie voor het speciaal onderwijs krijgen, maar wel extra ondersteuning nodig hebben.

De gevolgen op onderwijshuisvesting zijn er voor zowel de omvang als de kwaliteit. Er zullen meer leerlingen op de 'reguliere' basisschool onderwijs genieten, waardoor er minder kinderen aan het speciaal (basis)onderwijs deelnemen. Ook dienen scholen maximaal toegerust te zijn op een veranderende 'onderwijsvraag' (toegankelijkheid, veiligheid, MIVA toiletten, lift, time out ruimten/zorgruimten etc.). Dit heeft vooralsnog niet geleid tot aanpassingen van de regelgeving en vergoedingen rondom onderwijshuisvesting.

2.5 Wet OKE

De Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE), die op 1 augustus 2010 van kracht is geworden, heeft als doel de taalontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de kwaliteit van peuterspeelzalen te verbeteren. Het maakt de gemeente verantwoordelijk voor (de organisatie van) een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand door het aanbieden van een passend aanbod voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

Lokale overheden moeten zorgen voor:

- een optimaal ontwikkelingsklimaat voor alle jonge kinderen;
- een optimaal toegankelijk aanbod van voorschoolse educatie voor zogenaamde 'doelgroepkinderen' (kinderen met een risico op taalachterstanden);
- afspraken met schoolbesturen over de vroegschoolse periode.

De wet stelt bovendien landelijke eisen aan de kwaliteit voor peuterspeelzalen en voorschoolse educatie.

In december 2013 heeft minister Asscher van Sociale Zaken bekend gemaakt dat het onderscheid tussen peuterspeelzalen en kinderopvang verdwijnt. Hij geeft aan dat vanaf 1 januari 2018 peuterspeelzalen aan dezelfde kwaliteitseisen moeten voldoen als de kinderopvang, ze onder hetzelfde toezicht vallen en op dezelfde manier worden gefinancierd. Dat zorgt voor meer duidelijkheid en een beter aansluiting op de basisschool. De overheid wil hogere kwaliteitseisen. Overal waar mensen kinderen onderbrengen moet aandacht zijn voor pedagogische kwaliteiten en ontwikkeling van kinderen.

Om deze ambitie kracht bij te zetten heeft de overheid recent de volgende maatregelen geïmplementeerd:

Alle peuters voortaan minimaal twee dagdelen naar de kinderopvang

Goede kinderopvang draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen. Daarom vinden Rijk en gemeenten het belangrijk dat peuters naar een voorschoolse voorziening kunnen gaan. In de periode 2016 – 2021 stelt het Rijk daarvoor structureel € 60.000.000 beschikbaar aan gemeenten via een decentralisatie-uitkering (gemeentefonds).

Betere kwaliteit en betere toegankelijkheid in de kinderopvang

Minister Asscher wil samen met alle betrokken partijen uit de sector de kinderopvang een stevige impuls geven, zowel op het gebied van toegankelijkheid als op het gebied van kwaliteit. Sinds 2014 is de kinderopvangtoeslag structureel verhoogd. Deze trend zal zich naar alle waarschijnlijkheid ook in de periode 2016 – 2020 doorzetten. Ook heeft de minister diverse maatregelen genomen om de kwaliteit van kinderopvang te verbeteren, zoals een hoger leidster-kindratio, betere scholingsmogelijkheden voor beroepskrachten en hogere eisen aan en ondersteuning van beroepskrachten.

Per 1 januari 2018 gaat de Wet Harmonisatie Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk waardoor het peuterspeelzaalwerk geen zelfstandige categorie is in de wet kinderopvang en kwaliteitseisen.

2.6 Regelgeving Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdwet en Participatiewet

De gemeenten hebben sinds 1 januari 2015 extra taken door drie grote decentralisaties. Het gaat om de overheveling van taken uit de AWBZ naar de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet.

De decentralisaties zijn een ontwikkeling naar een steeds grotere verantwoordelijkheid van de gemeenten. Voor de Wmo betreft het activiteiten die gericht zijn op zelfredzaamheid en participatie van de burgers. Voor de jeugdzorg gaat het om alle vormen van jeugdzorg van lichte opvoedondersteuning tot residentiële zorg. Met de Participatiewet wil het kabinet bereiken dat jonggehandicapten die kunnen werken, aan het werk gaan (participeren).

De Wmo geeft kaders aan voor de invulling van diverse met elkaar samenhangende beleidsthema's, zoals ouderen, jeugd, gezondheid, sport, welzijn, werken in de wijken, fysieke toegankelijkheid. In de Wmo staat integraliteit van beleid centraal. De gemeente is inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo.

De Jeugdwet regelt dat de gemeenten verantwoordelijk worden voor bijna alle zorg aan kinderen tot 18 jaar met opgroei- en opvoedproblemen en aan kinderen en jongeren met een duidelijk ziektebeeld of handicap die extra zorg of begeleiding nodig hebben.

2.7 Conclusie

Niet alleen onderwijs maar het gehele sociale domein is volop in ontwikkeling: nieuwe wetgeving en (uitvoerings)regels zijn nog maar recentelijk in werking getreden, of worden binnenkort ingevoerd.

Deze nieuwe regels vragen om een andere kijk op onderwijshuisvesting. Een gevolg hiervan kan aanpassing van onderwijshuisvesting, wens tot vermindering van het aantal m² huisvesting en/of integrale samenwerking zijn.

De beleidswijzigingen vragen om een integrale en strategische visie van de gemeente en schoolbesturen op samenwerken, 'samenwonen', exploitatie en beheer. Daarbij dient niet

alleen naar traditionele samenwerkingspartners uit de eigen sector gekeken te worden, maar ook naar integrale samenwerking binnen het gehele domein van onderwijs, kinderopvang, sport, zorg en welzijn.

3 Relevante thema's

3.1 Algemeen

Na het relevante wettelijk kader gaat dit hoofdstuk in op de relevante thema's die op dit moment actueel zijn in de gemeente Uden. Tijdens de bilaterale gesprekken en de interactieve sessie zijn de in dit hoofdstuk aan de orde komende thema's gedefinieerd als actueel in de gemeente Uden.

Relevante thema's die bepalend zijn voor deze strategische visie zijn:

- visie op IKC's
- huurbeleid
- renovatie versus vervangende nieuwbouw
- normvergoeding nieuwbouw
- duurzaamheid
- samenwerkingsverband Passend Onderwijs SWV 30.06 PO

In navolgende paragrafen worden deze thema's verder toegelicht. Daarbij eindigt elke paragraaf met de vertaling van het desbetreffende beleidskader voor het IHP.

3.2 IKC als gewenst eindbeeld

De gemeente heeft in samenspraak met de onderwijs- en kinderopvangpartners de 'IKC visie 2017' opgesteld. Deze visie kan op breed draagvlak rekenen bij de betrokken partners en is in oktober 2016 vastgesteld door het college. Op 15 december 2016 is het visiestuk door de gemeenteraad vastgesteld.

3.2.1 Ambitie en visie

Een integraal kindcentrum (IKC) is een voorziening voor kinderen van 0-13 jaar, waar zij de dag doorbrengen om te leren, spelen, sporten, ontwikkelen en ontmoeten. Alle ontwikkelingsterreinen van kinderen komen aan bod. Een IKC biedt een gevarieerd totaalpakket op het gebied van educatie, opvang, ontwikkeling, zorg, welzijn en vrije tijd. Dit totaalpakket is niet verdeeld op basis van een institutionele en/of organisatorische verdeling. Het komt er op neer dat onderwijs, opvang, welzijn en zorg in een IKC gelijkwaardige partners zijn, die gezamenlijk een aanbod aan diensten bieden binnen een pedagogisch kader. Een IKC biedt alle kinderen een dagprogramma voor zolang als zij willen deelnemen, met minimale en maximale uren maar met een ruim openingsregime.

3.2.2 Wat betekent integraal?

Integraal impliceert dat er een uitvoerende organisatie ontstaat onder één leiding/aansturing per IKC. Deze uitvoerende organisatie is niet verdeeld op basis van een institutionele en/of organisatorische verdeling, maar wordt aangestuurd op basis van samenwerking. Dit is de gewenste en tevens meest vergaande vorm om menskracht en middelen optimaal in te zetten ten behoeve van de doorlopende leer- en ontwikkelijn voor kinderen van 0 - 13 jaar.

3.2.3 Verantwoordelijkheid gemeente en kernpartners

De primaire verantwoordelijkheid voor de realisatie van het IKC-gebouw ligt bij de kernpartners zelf: schoolbesturen, kinderopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk. De gemeente ziet voor zichzelf vooral een regisserende, stimulerende en verbindende rol. De formele positie van de gemeente ten opzichte van de partners is zeer verschillend.

Per IKC wordt bepaald hoe die verhoudingen liggen. Dat betekent dat de gemeente, schoolbesturen en aanbieders van peuter- en kinderopvang gezamenlijk komen tot een passende huisvestingsoplossing (maatwerk) en de bekostiging daarvan. Indien meerdere scholen een IKC vormen, vindt de gemeente het belangrijk dat de ouders van peuters niet beïnvloed worden door de school in het kiezen van de school.

Relatie gemeente - onderwijs

Ten aanzien van de component onderwijs worden de gemeente en schoolbesturen bekostigd door de rijksoverheid. Het onderwijshuisvestingsbeleid en de materiele instandhoudingsvergoeding zijn hier de voornaamste aangrijpingspunten.

Relatie gemeente - peuteropvang

Ten aanzien van de peuteropvang is sturing door de gemeente mogelijk via subsidiering op basis van de Wet OKE. De gemeente ziet toe op de naleving van de wet. De GGD is toezichthouder voor de gehele kinderopvang inclusief peuteropvang.

Relatie gemeente - kinderopvang

De mogelijkheden te sturen op kinderopvang zijn zeer beperkt, aangezien deze sector privaat is georganiseerd. De gemeente ziet toe op de naleving van de wet. De GGD is toezichthouder voor de gehele kinderopvang.

Relatie gemeente - jeugdbeleid

Voor het jeugdbeleid als geheel heeft de gemeente een regiefunctie die als gevolg van de transitie jeugdzorg verder wordt versterkt.

3.2.4 Vertaling naar het IHP

Voor het IHP is de ruimtelijke component van belang, alsmede de verantwoordelijkheid van de realisatie/financiering van een IKC.

Ruimtelijke component

Ten aanzien van de ruimtelijke component hebben de betrokken partners de ambitie tenminste één IKC per vlek, maar het liefst zoveel IKC's als mogelijk in Uden te realiseren. Een IKC heeft daarbij een aantal 'harde' en 'zachte' kenmerken. Wanneer een IKC aan alle 'harde' kenmerken voldoet, is het in het kader van dit IHP een IKC. Het wil dan nog niet zeggen dat het IKC ook in het kader van de 'IKC Visie 2017' het keurmerk IKC heeft.

IKC's in Uden	
Harde kenmerken	Zachte kenmerken
Voorzieningen	Voorzieningen
- primair onderwijs	- Gymzaal
- voor- en buitenschoolse opvang	- kindgerelateerde zorg- en welzijnsvoorzieningen
- peuteropvang	Gebouw
- kinderopvang	- Alle functies in één gebouw
Omvang	
- circa 250 - 300 leerlingen	
- omvang ten gunste van financieel gezonde bedrijfsvoering	
Organisatie	
- één loket	

In sommige situaties zijn niet alleen kindgerelateerde zorg- en welzijnsvoorzieningen aanwezig in een gebouw, maar ook wijkgebonden of maatschappelijk gerelateerde,

sport-, zorg- en welzijnsvoorzieningen. In dat geval is er niet meer sprake van een IKC, maar van een MFA.

Realisatie en financiering van een IKC

Zoals reeds kernachtig verwoord in de 'IKC Visie 2017', ligt de primaire verantwoordelijkheid voor de realisatie van het IKC-gebouw bij de kernpartners zelf. Omwille van een heldere afbakening voor dit IHP worden de verantwoordelijkheden van de samenwerkingspartners in een IKC ten aanzien van realisatie en financiering nog wat verduidelijkt.

Onderwijs

De gemeente heeft de wettelijke taak en verplichting om onderwijshuisvesting (vervangende nieuwbouw en uitbreiding) te faciliteren. Dit is vastgelegd in de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Uden 2014'. Vanuit de (wettelijke) betrokkenheid bij onderwijshuisvesting kan de gemeente de ontwikkeling van IKC's bevorderen bij toekomstige vraagstukken en aanvragen van dit beleidsonderwerp.

Principes voor de zoektocht naar passende huisvesting van scholen begint met het zoeken van oplossingen binnen bestaande gebouwen en/of binnen dezelfde vlek.

Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, dan geldt:

- zoeken naar (huisvestings)oplossingen op fietsveilige afstand;
- voorkomen en/of benutten van leegstand (voor zowel onderwijs als kinderopvang);
- toepassen van de meest kostenefficiënte oplossing in geval van nieuwbouw of uitbreiding;
- samenwerking met derden, zoals woningcorporatie Area.

Peuteropvang

De gemeente investeert in principe niet in deze type ruimten. De verantwoordelijkheid van de realisatie en exploitatie van peuteropvangruimten ligt bij de desbetreffende aanbieder.

Kinderopvang

De gemeente investeert in principe niet in deze type ruimten. De verantwoordelijkheid van de realisatie en exploitatie van kinderopvangruimten ligt bij de desbetreffende aanbieder.

Jeugdbeleid

Voor het jeugdbeleid als geheel heeft de gemeente een regiefunctie die als gevolg van de transitie jeugdzorg verder wordt versterkt. Vanuit het domein 'onderwijshuisvesting' ligt hier geen verantwoordelijkheid van de gemeente.

Maatwerk

Uiteindelijk is de realisatie van elk IKC maatwerk. Er zijn meer 'harde kenmerken' in een IKC, dan alleen onderwijshuisvesting. Dat betekent dat de gemeente, schoolbesturen, aanbieders van peuter- en kinderopvang en eventuele andere partners gezamenlijk komen tot een passende huisvestingsoplossing en de bekostiging daarvan.

Investerings in aanvullende functies en/of commerciële functies zijn onderwerp van gesprek waarbij de betrokken schoolbesturen en aanbieders van peuter- en kinderopvang een nadrukkelijke rol hebben, ook om financieel bij te dragen in de totstandkoming van huisvesting. Deze partijen zijn als eerste aan zet.

Echter, met name bij de bouw van een IKC kan het lastig zijn private partijen te vinden die hierin willen investeren, in verband met een zeer specifieke businesscase en ingewikkelde eigendom- en beheervraagstukken.

In dat geval kan de gemeente ervoor kiezen met niet-onderwijshuisvestingsmiddelen te investeren in opvang- of andere kindgerelateerde functies. Dit is in elke situatie maatwerk, waarbij de gemeente in ieder geval voldoende contractuele zekerheden bij de desbetreffende instellingen dient te verwerven.

3.3 Huurbeleid

Algemeen

Voor de verhuur van ruimten in schoolgebouwen zijn de Wet op het Primair Onderwijs (WPO), de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO), de Wet op Expertisecentra (WEC) en de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Uden 2014 van toepassing.

Zowel bij verhuur als bij medegebruik zijn twee situaties mogelijk, namelijk volgtijdelijke leegstand en ruimtelijke leegstand.

Volgtijdelijke leegstand

Bij volgtijdelijke leegstand gaat het om een ruimte die buiten reguliere lestijden niet door de school in gebruik is. Concreet betreft het de middagen en de vakantieperioden. Dit type leegstand is in de meeste gevallen min of meer structureel. Een kinderopvangorganisatie kan bijvoorbeeld na schooltijd iedere dag BSO aanbieden vanuit een klaslokaal dat overdag gebruikt wordt door het onderwijs.

Ruimtelijke leegstand

Bij ruimtelijke leegstand gaat het om een ruimte in een schoolgebouw die niet door de school gebruikt wordt. Hiervan is sprake wanneer het gebouw meer vierkante meters telt dan wat de school nodig heeft op basis van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven. Of er sprake is van ruimtelijke leegstand wordt bepaald aan de hand van de verordening. Ruimtelijke leegstand heeft alleen betrekking op lokalen.

Medegebruik

De definitie voor medegebruik binnen Onderwijshuisvesting OHV is: het gebruik van een onderwijsgebouw door derden voor educatieve doeleinden of gebruik ten behoeve van culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Dit kan zowel volgtijdelijke leegstand als ruimtelijke leegstand betreffen.

Een schoolbestuur kan er zelf voor kiezen om ruimten in de school in medegebruik te geven aan instellingen die aan bovenstaande voorwaarde voldoen. Daarnaast heeft de gemeente het recht¹ om ruimtes in de school te bestemmen voor medegebruik.

Verhuur

Een schoolbestuur kan bij volgtijdelijke of ruimtelijke leegstand een gedeelte van het gebouw verhuren aan een derde, private partij. Voor verhuur van ruimten in schoolgebouwen door het schoolbestuur is toestemming van burgemeester en wethouders vereist. Zonder toestemming van het college is een huurovereenkomst nietig (WPO artikel 108, lid 5) en mag ruimtelijke leegstand alleen gebruikt worden voor onderwijs en medegebruik.

¹ Op basis van artikel 107 uit de WPO en artikel 76r uit de WVO

3.3.1 Vertaling naar het IHP

De gemeente en de schoolbesturen zijn het er over eens dat het zinvol is om uniform beleid te ontwikkelen betreffende de verhuur en het medegebruik van ruimten in scholen door derden.

Omdat het ontwikkelen van uniform huurbeleid niet binnen de reikwijdte en diepgang van het IHP valt, spreken de gemeente en schoolbesturen de intentie uit dit huurbeleid met elkaar te ontwikkelen binnen navolgende kaders.

Transparantie en uniformiteit

Het is essentieel om transparantie en uniformiteit in huurafspraken en -voorwaarden te borgen.

Onderscheid tussen medegebruik en verhuur

Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen maatschappelijke partners (medegebruik) en private partijen (verhuur).

Ten aanzien van medegebruik dient een overzicht van activiteiten opgesteld te worden, die worden verstaan onder medegebruik. Daarbij is de richtlijn dat de (al dan niet vast te stellen) vergoeding voor (incidenteel) medegebruik door maatschappelijke partijen ten gunste aan de schoolbesturen komt.

Ook ten aanzien van verhuur dient een overzicht van activiteiten opgesteld te worden, die worden verstaan onder verhuur. Daarbij is het uitgangspunt dat er een minimale verhuurprijs ingesteld moet worden, bestaande uit kale huur en exploitatievergoeding. Reden hiervoor is onderlinge concurrentie te voorkomen voor de kinderopvang en andere private activiteiten.

Daarbij is de richtlijn dat een deel van de verhuurprijs terug zal vloeien naar de gemeente en een deel naar de schoolbesturen. Gemeente en schoolbesturen willen in goede verstandhouding met elkaar een huurbeleid onderwijshuisvesting ontwikkelen. Dit huurbeleid moet aansluiten op het vigerend accommodatie- en tarievenbeleid van de gemeente Uden.

3.4 Renovatie versus vervangende nieuwbouw

Door de overheveling van het buitenonderhoud in het primair onderwijs is er onduidelijkheid ontstaan over de verdeling van de verantwoordelijkheid van gemeenten en schoolbesturen in relatie tot renovatie en vervangende nieuwbouw. Dit is het zogenaamde 'grijze gebied' waar staatssecretaris Dekker gemeenten en schoolbesturen oproept hier samen naar oplossingen te zoeken.

Onderhoud

Schoolbesturen hebben ten aanzien van huisvesting de instandhoudingsplicht. Dit betekent dat scholen verplicht zijn het gebouw 'behoorlijk te gebruiken en onderhouden'. Al het onderhoud en alle noodzakelijke aanpassingen aan schoolgebouwen vallen onder de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

De schoolbesturen ontvangen op basis van het aantal leerlingen van het Rijk een zogenaamde lumpsumvergoeding om tal van taken uit te kunnen voeren. Een van deze taken betreft de materiële instandhouding. De verdeling van de lumpsumvergoeding over de verschillende taken is de vrijheid van het schoolbestuur. Het is echter wettelijk niet toegestaan om middelen van de lumpsumvergoeding aan te wenden voor de huisvesting, anders dan waarvoor ze bedoeld zijn.

Strikt formeel mogen schoolbesturen met deze middelen dan ook niet investeren in gebouwwitbreiding of nieuwbouw (artikel 148 WPO). Een uitzondering hierop vormen investeringen die verder reiken dan het Bouwbesluit én die terugverdiend worden in de exploitatie.

Staatssecretaris Dekker heeft echter reeds schriftelijk aangekondigd dat het opheffen van dit 'investeringsverbod' wordt onderzocht.

Levensduurverlengende renovatie

Renovatie is het geheel of gedeeltelijk veranderen, vernieuwen of vergroten van een bestaand gebouw met een leeftijd van circa 40 jaar. Door renovatie wordt de levensduur van een gebouw met minimaal 20 jaar verlengd. Het levensduurverlengende karakter is een cruciaal kenmerk van renovatie. Wordt de levensduur van een gebouw niet verlengd, dan betreffen het aanpassingen c.q. instandhouding.

Het gebouw voldoet na renovatie (weer) aan de vigerende eisen van het Bouwbesluit en is qua functionaliteit, uitstraling en flexibiliteit weer geschikt voor het onderwijs. Ook is het gebouw beter exploiteerbaar. De basis voor deze geschiktheid wordt gevormd door de op dat moment actuele kwaliteitskaders (bijvoorbeeld het programma Frisse Scholen, klasse B).

Nieuwbouw

Ten aanzien van nieuwbouw en/of uitbreiding van onderwijshuisvesting is de gemeente Uden verantwoordelijk. De gemeente ontvangt middelen in het Gemeentefonds voor onderwijshuisvesting. Het bedrag dat de gemeente in het Gemeentefonds voor onderwijshuisvesting ontvangt is niet geormerkt. Dit betekent dat deze middelen vrij mogen worden ingezet.

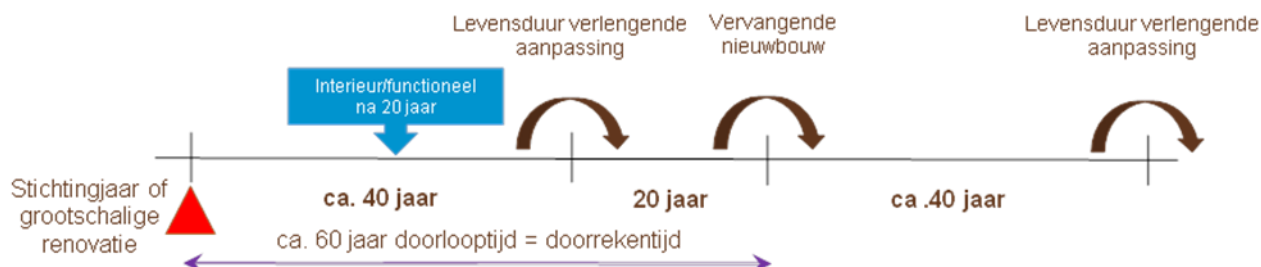
3.4.1 Vertaling naar het IHP

Uitgangspunt voor het IHP in Uden is dat gemeente en schoolbesturen een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor de (kwaliteit van de) huisvesting van scholen. Dit geldt zowel voor renovatie als nieuwbouw.

Renoveren of nieuwbouwen?

In Uden zijn diverse basisschoolgebouwen die 'op leeftijd' zijn. De leeftijd van deze gebouwen is tegen de dertig/veertig jaar en ouder. De schoolbesturen hebben de gebouwen al die tijd zo goed als mogelijk onderhouden. Bij de vraag of renovatie of nieuwbouw in een bepaalde situatie het beste past, zijn er verschillende afwegingen te maken. Deze hebben betrekking op het voorkomen van kapitaalvernietiging (restant boekwaarde), de huidige bouwkundige conditie (bijvoorbeeld NEN 2767), functionaliteiten (onderwijskundig) van het gebouw, te behalen voordelen ten aanzien van energie, onderhoud, binnenklimaat en het terugdringen van leegstand.

Voornoemd afwegingskader kan middels navolgend principe worden weergegeven:

Keuze voor maatwerk

De keuze in Uden is maatwerk per situatie. In sommige gevallen is de beste oplossing om een levensduur verlengende aanpassing te doen (renoveren) in andere gevallen heeft vervangende nieuwbouw de meeste toegevoegde waarde.

In Uden is hierbij de zienswijze dat in geval van renovatie alle aanpassingen die leiden tot een levensduurverlenging van ten minste 20 jaar voor rekening van de gemeente komen, onder aftrek van de werkzaamheden/onderdelen die bij het geplande onderhoud uit het MJOP van het betreffende gebouw waren voorzien. Deze komen voor rekening van het schoolbestuur.

Daarnaast kijken de schoolbesturen en gemeente per situatie in welke mate financiële voordelen op het gebied van onderhoud/exploitatie van het schoolbestuur benut kunnen worden ten behoeve van renovatie.

Hierbij wordt gedacht aan de volgende bijdragen door de schoolbesturen:

- Bijdrage op onderhoud/exploitatievoordelen door levensduurverlenging (20 jaar).
- De financiële voordelen door het vrijvallen van de onderhoudsvoorziening op moment van renovatie benutten voor investering. Dit kan doordat de onderhoudscyclus opnieuw begint.
- In het verlengde van het vorige punt: onderhoudsdotering aanpassen, 5 jaar voor renovatie/nieuwbouw wordt het onderhoudsniveau teruggeschroefd naar het 'voorkomen van gebreken'. Geld dat hiermee wordt bespaard wordt benut ten gunste van de investering.
- Bij het renoveren van meerdere scholen op één locatie, wordt qua ruimtebehoefte gerekend met één vaste voet à 200 m² bvo, in plaats van één vaste voet voor elke school. Op die manier wordt niet zozeer bespaard op de bouwkosten, maar wel op bouwomvang en dus de totale investering.

De manier waarop dit exact wordt gedefinieerd zal per casus te zijner tijd nader uitgewerkt moeten worden, dit gaat te ver voor een IHP. In het IHP wordt gerekend met een gemeenschappelijke stelpost à € 1.100,-- per m² bvo, inclusief btw. Wat de kostprijs per m² bvo daadwerkelijk is en wat vervolgens de verdeling van de kosten wordt tussen gemeente en de schoolbestu(u)r(en) in een specifieke situatie zal pas blijken wanneer een casus daadwerkelijk wordt uitgewerkt.

3.5 Normvergoeding nieuwbouw

De normbedragen voor nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen worden jaarlijks geïndexeerd. Sinds 2011 is de normvergoeding negatief geïndexeerd terwijl de eisen voor schoolgebouwen steeds verder worden aangescherpt (tussen 2010 - 2016 is het normbedrag met ruim 15% verlaagd).

Al jaren wordt door vrijwel alle betrokkenen die actief zijn in onderwijshuisvesting gepleit voor een flinke positieve bijstelling van de normbedragen, omdat deze onvoldoende zijn om een maatschappelijk verantwoorde duurzame school te bouwen. Dit wordt verder onderstreept door de toekomstverkenning 'De lat omhoog!' van de VNG (september 2015). In deze notitie schetst de VNG een aantal obstakels en maatregelen waar gemeenten en schoolbesturen tegenaanlopen. Een belangrijke component is de bekostiging van vervangende nieuwbouw: het huidige budget voor de bekostiging is ontoereikend.

Belangrijke reden hiervoor is dat de afgelopen periode de eisen die het Bouwbesluit aan nieuwe schoolgebouwen stelt, fors zijn opgetrokken:

- In 2012 zijn door aanpassing van het Bouwbesluit de eisen aan de ventilatie in schoolgebouwen aanmerkelijk verzwaard.
- Op 1 januari 2015 is door aanpassing van het Bouwbesluit, de energieprestatie-eis van nieuwe schoolgebouwen vrijwel verdubbeld.

Daarnaast is het programma Frisse Scholen in september 2015 geoptimaliseerd en biedt aangescherpte handvatten voor een schoolgebouw met een goed binnenmilieu en een lage energierekening. Deze ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat sindsdien schoolgebouwen op het gebied van luchtkwaliteit en energieprestatie aan een hogere standaard moeten voldoen.

Gelet op de inhoud van het Energieakkoord, waarin voor wat betreft nieuwbouw wordt uitgegaan van vrijwel energieneutrale overheidsgebouwen in 2018, wordt deze eis voor energieneutrale schoolgebouwen in 2020 verwacht. In de afgelopen periode is er op de gemeentelijke bekostiging voor onderwijshuisvesting juist aanzienlijk gekort.

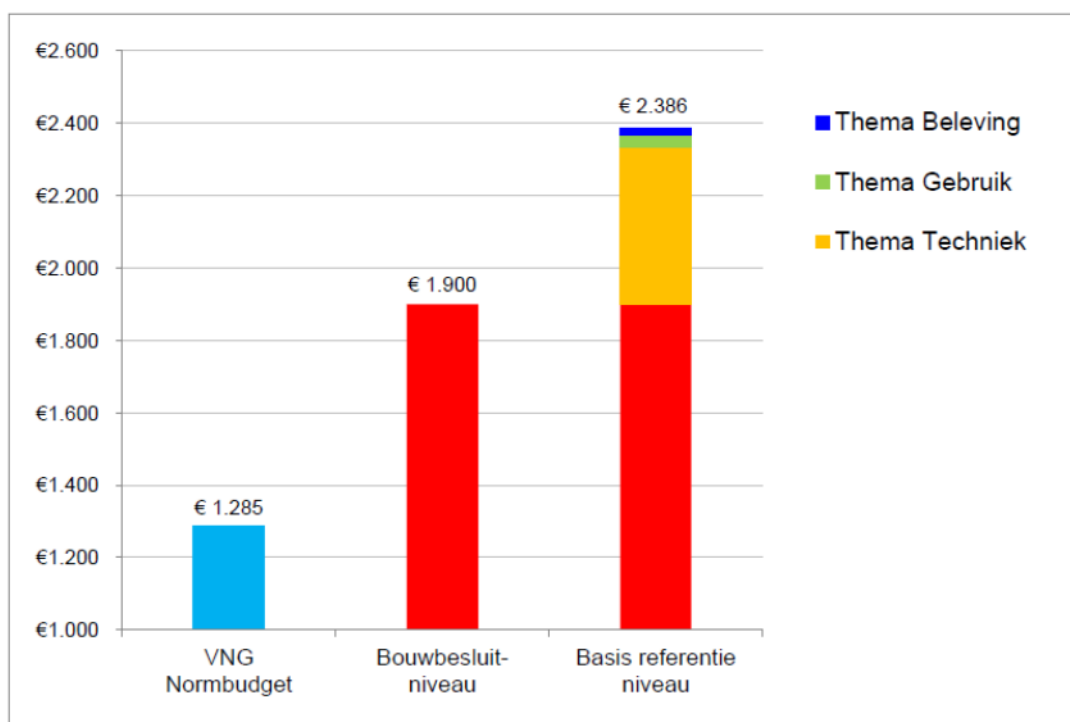
Daarmee staat het huidige bekostigingsniveau van nieuwe schoolgebouwen op gespannen voet met de eisen die aan de gebouwen worden gesteld. Navolgend enkele uitspraken, ontleend van de VNG, het Bouwkostenkompas, het Bureau Documentatie Bouwwezen en onze eigen praktijk:

- De normvergoeding VNG is 20-25% te laag om een schoolgebouw te realiseren dat voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit 2012.
- Door het Bouwbesluit 2015 is de energieprestatienorm ten opzichte van het Bouwbesluit 2012 flink verbeterd, met een kostenstijging van 7,8% tot gevolg.
- Tot eind 2014 kon worden gerekend met een positief aanbestedingsresultaat van soms wel 15%. De markt trekt nu hard aan. Wij ervaren geen positieve aanbestedingsresultaten meer en daardoor in de beleving juist prijsstijgingen met 15%.

Om bovenstaande zaken kracht bij te zetten, kan ook het 'Kwaliteitskader Huisvesting' aan worden gehaald. Deze publicatie van onder andere de VNG, PO-Raad en Ruimte OK is in november 2016 geactualiseerd en richt zich op de kwaliteitscriteria voor onderwijsvoorzieningen in het primair onderwijs. Het Kwaliteitskader Huisvesting is voorzien van een financiële paragraaf. Deze paragraaf geeft inzicht in de nieuwbouwkosten die horen bij een gewenst (basis)kwaliteitsniveau voor een schoolgebouw in het primair onderwijs.

Het basiskwaliteitsniveau gaat daarbij uit van een nieuwbouwschool voor primair onderwijs, conform bouwbesluitniveau, aangevuld met de meest basale eisen om het gebouw te kunnen laten functioneren als onderwijsgebouw voor primair onderwijs. Een sportvoorziening en/of voorzieningen voor multifunctionele gebouwen zijn niet voorzien

Navolgende grafiek geeft de verhouding tussen de VNG-normvergoeding, de kosten voor het basisniveau en de kosten voor het basisniveau inclusief aanvullende kwaliteitsthema's (beleving, gebruik, techniek).

Redelijkerwijs mag worden aangenomen dat op korte tot middellange termijn de normvergoeding aangepast zal worden door het Rijk. Wanneer dit zal plaatsvinden is nog niet bekend. Tot die tijd zal er een gat blijven tussen normvergoeding en kostprijs van schoolgebouwen.

Ter illustratie van het geschetste probleem is ook navolgende tabel opgenomen. Deze tabel laat zien dat het 'Bouwkostenkompas' ervan uitgaat dat een basisschool², welke voldoet aan het Bouwbesluit 2015 en Frisse Scholen klasse B, een kostprijs heeft van

² Vrijstaand schoolgebouw voor lager onderwijs, Maximaal twee lagen, centrale hal, gym- en speelzaal. Traditioneel materiaalgebruik, metselwerk gevel, aluminium of houten kozijnen. Gebalanceerde ventilatie.

circa € 1.750,-- per m² bvo, inclusief btw. De normvergoeding bedraagt op dit moment circa € 1.250,-- tot € 1.450,-- per m² bvo, inclusief btw.

Kengetallen Nieuwbouw			
Oppervlakte in m ² bvo	Stelpost per m ² bvo	Toelichting	
Bouwkosten nieuwbouw, basis	€ 1.032,00	Op basis van 'Bouwkostenkompas'	
Bouwkosten, frisse school klasse B	€ 185,00	Op basis van 'Bouwkostenkompas'	
Aanneemsom	€ 1.217,00		
Bijkomende kosten (20%)	€ 243,40	Architect, adviseurs, leges, etc.	
Totaal excl. btw	€ 1.460,40		
btw (21%)	€ 306,68		
Totaal incl. btw	€ 1.767,08		

3.5.1 Vertaling naar het IHP

In de doorrekeningen in dit IHP wordt zodoende niet gerekend met de op dit moment actuele normvergoeding, maar met een reële kostprijs. Op die manier geeft dit IHP aan 'de voorkant' een realistisch beeld van te verwachten uitgaven ten aanzien van onderwijshuisvesting.

In het geval van nieuwbouw wordt zodoende gerekend met een kostprijs van € 1.750,-- per m² bvo, inclusief btw.

In geval van nieuwbouw is het uitgangspunt dat de gemeente een school bekostigt, welke voldoet aan het actuele Bouwbesluit en Frisse Scholen klasse B. Eventuele extra maatregelen/wensen, zoals extra investeringen ten behoeve van duurzaamheid of multifunctionaliteit dienen via maatwerk bekostigd te worden en dienen per situatie afgewogen te worden. Zo kunnen de schoolbesturen extra middelen inzetten ten gunste van een duurzamer/beter exploiteerbaar gebouw of kan de gemeente extra middelen beschikbaar stellen ter realisatie van haar duurzaamheidsambities (zie paragraaf 3.6) of de IKC visie (zie paragraaf 3.2).

3.6 Duurzaamheid

De gemeente Uden wil koploper zijn op het gebied van duurzaamheid. Om daar uitvoering aan te geven, is de Duurzaamheidsagenda 2015-2020 opgesteld. Daarin heeft de gemeente doelen en activiteiten beschreven die zij samen met andere partners voor Uden wil realiseren.

Een doel uit de duurzaamheidsagenda is dat scholen en sportaccommodaties energieneutraal zijn (100% van het gemeentelijk eigendom, 75% van de overige gebouwen). Uitvoering vindt plaats in de komende 10 jaar (in de periode 2016 - 2025).

3.6.1 Vertaling naar het IHP

Er zijn nog geen middelen gevonden om de duurzaamheidsambities van de gemeente Uden te dekken. Schoolbesturen en gemeente zien het echter als een gezamenlijke ambitie de onderwijshuisvesting in Uden zo duurzaam mogelijk te onderhouden, te renoveren en nieuw te bouwen.

De schoolbesturen en de gemeente hebben daarin ieder hun eigen, maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid, zoals is beschreven in de vorige paragraaf.

Per gebouw zien partijen (waaronder de gemeente) het dan ook als maatwerk om de gezamenlijke ambities te realiseren.

Zo kunnen de schoolbesturen extra middelen inzetten ten gunste van een duurzamer/beter exploiteerbaar gebouw, of kan de gemeente extra middelen beschikbaar stellen ter realisatie van haar duurzaamheidsambities.

3.7 Samenwerkingsverband Passend Onderwijs SWV 30.06 PO

Binnen Samenwerkingsverband PO 30.06 werken 95 scholen voor basisonderwijs, drie scholen voor speciaal basisonderwijs en vijf scholen voor speciaal onderwijs samen in de gemeenten Oss, Bernheze, Landerd, Uden, Veghel en Sint-Oedenrode.

De wijze waarop SWV PO 30.06 passend onderwijs realiseert, heeft zij vastgelegd in het Ondersteuningsplan. Dit Ondersteuningsplan is vastgesteld in het OOGO van 29 juni 2016 en beslaat de periode 1 januari 2016 tot 1 augustus 2018.

Onderwijshuisvesting ziet het Samenwerkingsverband als een lokale aangelegenheid op basis van de Verordening OHV, inclusief lokale overlegstructuren. Echter, de regionale visie van het samenwerkingsverband op de spreiding van voorzieningen heeft directe gevolgen voor het gemeentelijke onderwijshuisvestingbeleid.

Ambitie van het Samenwerkingsverband

Het Samenwerkingsverband wil vanuit een regionaal dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen komen tot een samenwerkingsverband-visie op passend onderwijs en de spreiding van voorzieningen in relatie tot onderwijshuisvesting. Gemeenten zijn vroegtijdig betrokken en geïnformeerd bij het tot stand komen van deze visie. Passende gebouwen voor passend onderwijs (adequate huisvesting, passend bij het onderwijsconcept van afzonderlijke scholen) en streven naar beperkte leegstand (bundeling en spreiding van specifieke deskundigheid) vormen daarbij aandachtspunten.

Stand van zaken

Binnen de Samenwerkingsverbanden PO en VO 30.06 is nog geen gezamenlijke visie op de spreiding van voorzieningen. Het gesprek met de gemeenten wordt op korte termijn opgestart.

Er is in de gehele regio sprake van krimp. In kleine kernen brengt krimp van leerlingenaantal als extra knelpunt met zich mee dat scholen tegen de grens van kritische leerlingenaantallen aan lopen. In passend onderwijs wordt gezocht naar een passend arrangement voor alle leerlingen, zo thuisnabij mogelijk. Individuele gemeenten zijn samen met hun scholen op zoek naar goede oplossingen voor knelpunten.

Ontwikkelpunten samenwerkingsagenda

- Een visie op samenwerkingsverband-niveau op passend onderwijs en de spreiding van voorzieningen in relatie tot onderwijshuisvesting.
- Een procesplanning vanuit de samenwerkingsverbanden.
- Gezamenlijk het gesprek voeren over de spreiding van voorzieningen in relatie tot onderwijshuisvesting.

3.7.1 Vertaling naar het IHP

Aangezien er geen gezamenlijke visie op de spreiding van voorzieningen op regionaal niveau aanwezig is, kan dit IHP niet solitair ingaan op de ontwikkelingen ten aanzien van de SO (De Sterrenkijker) en SBO (De Tandem) voorzieningen in Uden.

4 Huidige situatie

4.1 Algemeen

Nu het wettelijk kader en de relevante thema's ten aanzien van primair en speciaal onderwijs in de gemeente Uden inzichtelijk zijn gemaakt, gaat dit hoofdstuk in op de huidige situatie. Eerst wordt gekeken naar de situatie in Uden op hoofdlijnen. Vervolgens wordt de situatie in Uden per vlek (Oost, Zuid, West en Buiten) nader toegelicht.

Hierbij wordt inzicht verschaft op basis van de volgende elementen:

- schoolbesturen;
- leerlingentellingen en -prognoses;
- schoolgebouwen en de vorming tot IKC's;
- kinderopvangpartners.

Schoolbesturen

In de gemeente Uden zijn op dit moment 21 scholen voor (speciaal) basisonderwijs, vallend onder de besturen KIEM Onderwijs en Opvang (13), Stichting Openbaar Onderwijs Groep (4), Stichting Pallas (1) en Stichting SIMON (1). Daarnaast is er een SO school, De Sterrenkijker van Stichting Oosterwijs.

Leerlingentellingen en -prognoses

Leerlingenprognoses Pronexus basisonderwijs gemeente Uden - 2016							
schoolbestuur	aantal scholen	denominatie	telling 2012	telling 2017	prognose 2022	prognose 2027	prognose 2032
Stichting SIMON	1	Islamitisch	71	83	76	77	78
Stichting Kiem Onderwijs en Opvang	13	Rooms Katholiek	2.907	2.753	2.623	2.416	2.520
Stichting Openbaar Onderwijs Groep	4	Openbaar	850	654	586	574	566
Stichting Pallas	1	Antroposofisch	104	142	150	152	153
Stichting Oosterwijs	1	Algemeen bijzonder	?	78	75	75	75
TOTAAL	20		3.932	3.710	3.510	3.294	3.392

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat er sprake is van een leerlingendaling in de gemeente. Het aantal leerlingen is de afgelopen periode gedaald naar circa 3.700 leerlingen op dit moment. De verwachting dat het leerlingenaantal zich de komende periode zal stabiliseren rond de 3.300 leerlingen.

De door het Rijk vastgestelde opheffingsnorm voor het basisonderwijs in de gemeente Uden is 115 leerlingen. Er zijn op dit moment enkele scholen met een leerlingenaantal onder de opheffingsnorm.

Schoolgebouwen en de vorming tot IKC's

De gemeente telt 20 scholen in 17 gebouwen. Deze hebben samen een oppervlakte van 32.220 m² bvo. Normatief is er in 2017 21.281 m² bvo benodigd. Zodoende zit er 10.939 m² bvo aan normatieve overmaat in de schoolgebouwen in Uden.

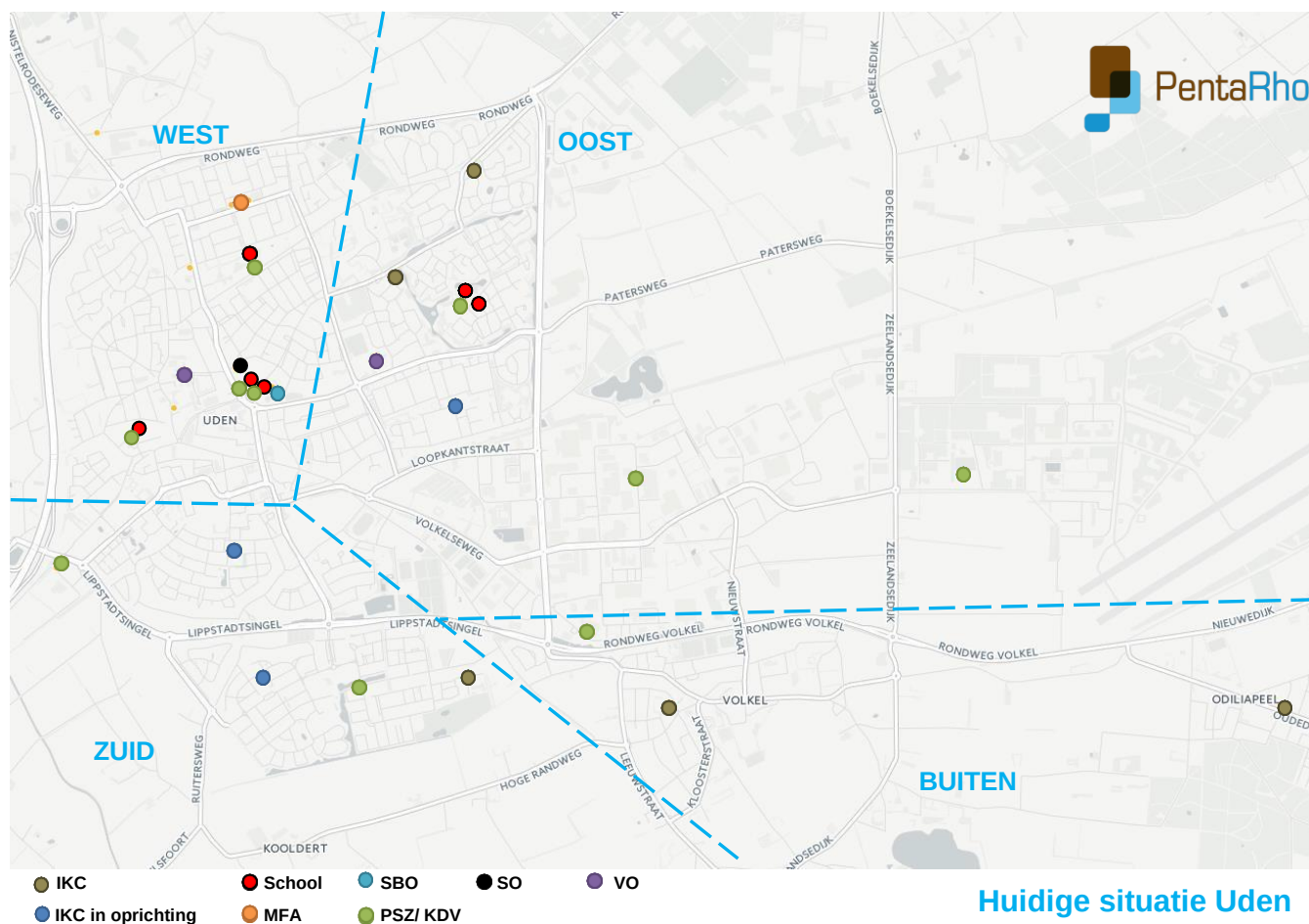
Zeven scholen in zes gebouwen hebben zich reeds ontwikkeld tot IKC/MFA. Vijf scholen in drie gebouwen ontwikkelen zich op dit moment tot een IKC.

Kinderopvangorganisaties

In alle schoolgebouwen in Uden zijn opvangorganisaties ten aanzien van kinder-, peuter- en/of buitenschoolse opvang gevestigd. Wanneer er meerdere scholen in één gebouw zitten, is er vaak één kinderopvangpartner waar mee wordt samengewerkt.

In totaal hebben de kinderopvangpartners in Uden circa 2.500 m² bvo onderwijsruimten in exclusief gebruik voor peuter- en kinderopvang.

In het kader van de Wet Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk neemt Kanteel per 1-1-2018 de peuterspeelzalen (en de bijbehorende bestaande huurcontracten) van Stichting Udense Peuterspeelzalen (SUP) over.

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Uden

schoolbestuur	aantal scholen	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2017	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
Stichting SIMON	1	800	83	in Muzerijk	n.v.t.
Stichting Kiem Onderwijs en Opvang	13	23.573	2.753	14.263	9.310
Stichting Openbaar Onderwijs Groep	4	5.801	654	4.838	963
Stichting Pallas	1	694	142	huurt extra bij Area	n.v.t.
Stichting Oosterwijs	1	1352	78	686	666
TOTAAL	20	32.220	3.710	21.281	10.939

4.2 Vlek Oost

Algemeen

Aan de oostkant van de kern Uden zijn vijf basisscholen gevestigd. Daarnaast bevindt zich in deze vlek een vestiging van het Udens College.

Schoolbesturen

Drie van de vijf basisscholen vallen onder de vlag van Stichting KIEM (De Vlonder, De Palster en De Springplank). OBS Camelot is de enige school in vlek Oost van Stichting OOG. Tot slot is de Vrijeschool De Zevenster van Stichting Pallas ook in deze vlek gelegen.

Leerlingentellingen en -prognoses

Leerlingenprognoses Pronexus basisonderwijs gemeente Uden - 2016						
school	denominatie	telling 2012	telling 2017	prognose 2022	prognose 2027	prognose 2032
RK Basisschool De Vlonder	Rooms Katholiek	233	217	206	207	204
Vrijeschool De Zevenster	Antroposofisch	104	142	150	152	153
Rooms Katholieke Basisschool de Pal	Rooms Katholiek	209	180	156	154	153
OBS Camelot	Openbaar	252	233	230	228	227
RK BS De Springplank / KC Raam	Rooms Katholiek	280	278	280	286	285
TOTAAL		1.058	1.050	1.022	1.027	1.022

Vlek Oost telt op dit moment (1 oktober 2016) 1.050 leerlingen. In de komende periode zal het leerlingenaantal zich rond de 1.025 stabiliseren.

Ten aanzien van het leerlingenaantal van Vrijeschool De Zevenster, wordt op korte termijn een lichte leerlingendaling verwacht, in tegenstelling tot de landelijke trend van een toename van het aantal Vrijeschool-leerlingen. Reden hiervoor is dat per 1 augustus 2017 een Vrijeschool in Oss start. Naar verwachting zullen er diverse leerlingen die in/nabij Oss wonen van De Zevenster naar deze nieuwe Vrijeschool in Oss gaan.

Schoolgebouwen en de vorming tot IKC's

Basisscholen De Vlonder en De Zevenster hebben alle harde kenmerken van een IKC. Hier wordt intensief samengewerkt met de betreffende kinderopvangpartners en treffen ouders en kinderen ook één loket aan qua dienstverlening.

De Springplank/IKC Raam is nog niet zover. Hier moet nog worden gewerkt aan de éénloketfunctie naar buiten. Hier wordt al wel intensief samengewerkt.

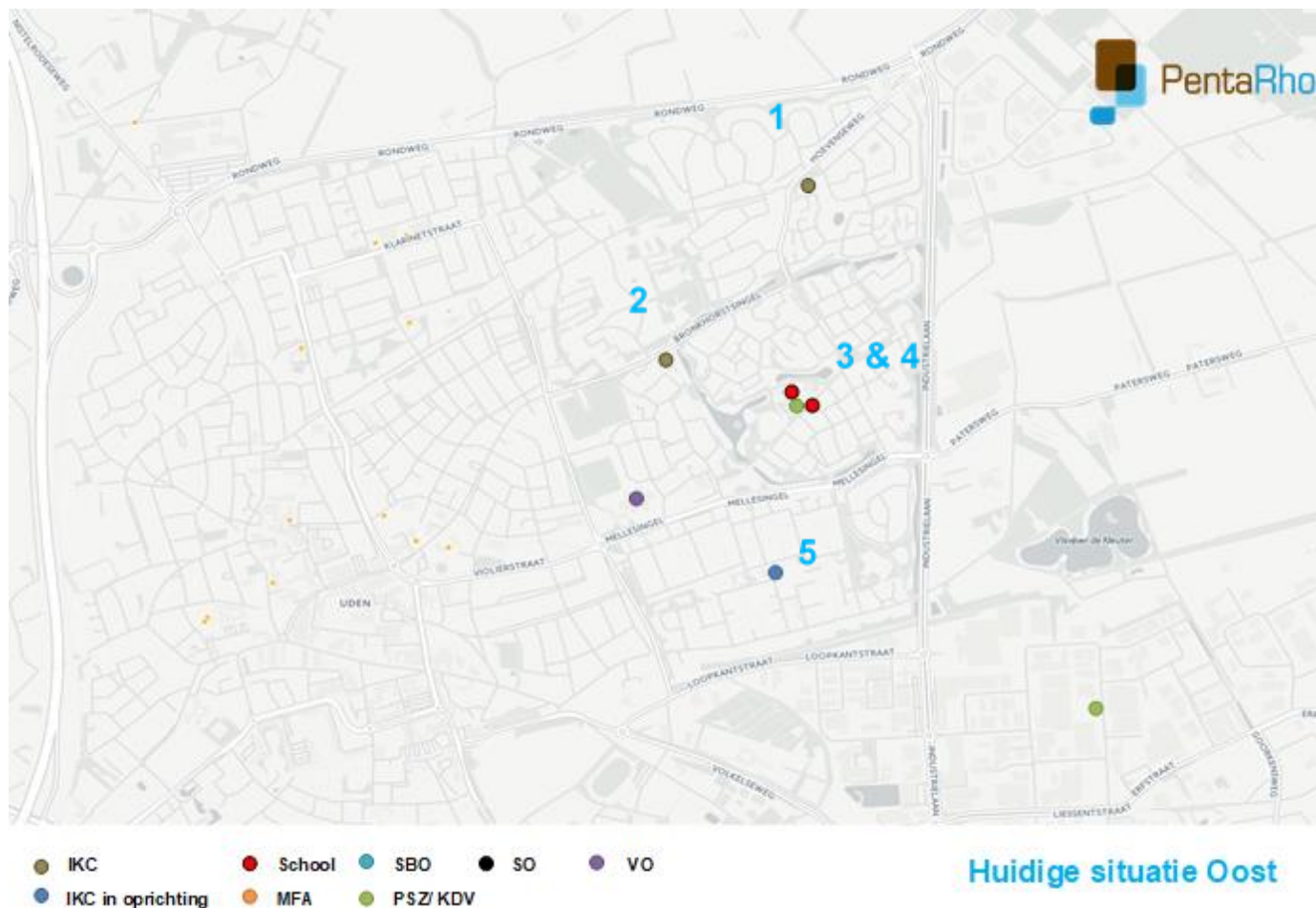
De scholen Palster en Camelot zitten in verouderde gebouwen, waarbij nog geen sprake is van een IKC. Op dit moment worden de aanvragen voor het onderwijshuisvestingsprogramma 2018 van beide scholen in behandeling genomen. De aanvragen richten zich op het realiseren van een IKC, dus inclusief kinderopvangfuncties. Daarbij wil de gemeente de vervanging van de bestaande sportvoorziening met wijkgebouw in de voornoemde planvorming meenemen waardoor er een MFA kan ontstaan. Deze ambitie wordt nader onderzocht op de haalbaarheid hiervan.

Normatief gezien zitten de meeste scholen in een gebouw van passende omvang. Uitzondering hierop vormen De Vlonder (282 m² bvo overmaat) en De Palster (380 m² bvo overmaat).

Kinderopvangorganisaties

Op alle scholen wordt in meer of mindere mate samengewerkt met Kanteel en de Stichting Udense Peuterspeelzalen (SUP). Uitzondering hierop vormt De Zevenster. Stichting Pallas heeft haar eigen peuteropvang georganiseerd.

In totaal hebben de kinderopvangpartners in Oost circa 900 m² bvo onderwijsruimten in exclusief gebruik voor peuter- en kinderopvang.

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Oost

school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2017	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
1 RK Basisschool De Vlinder	1.574	217	1.292	282
2 Vrijeschool De Zevenster	694	142	huurt extra bij Area	n.v.t.
3 Rooms Katholieke Basisschool de Palster	1.485	180	1.105	380
4 OBS Camelot	1.409	233	1.372	37
5 RK BS De Springplank / KC Raam	1.497	278	1.598	-101
TOTAAL	6.659	1.050	5.367	598

4.3 Vlek Zuid

Algemeen

Aan de zuidkant van de kern Uden zijn vijf basisscholen gevestigd in drie gebouwen.

Schoolbesturen

Drie van de vijf basisscholen vallen onder de vlag van Stichting KIEM (De Petteflet, 't Mulderke en De Wijde Wereld). OBS De Brinck en De Cirkel zijn scholen van Stichting OOG.

Leerlingentellingen en -prognoses

Leerlingenprognoses Pronexus basisonderwijs gemeente Uden - 2016						
school	denominatie	telling 2012	telling 2017	prognose 2022	prognose 2027	prognose 2032
RK Basisschool De Petteflet	Rooms Katholiek	198	173	141	141	142
OBS De Brinck	Openbaar	176	114	101	103	104
Openbare Basisschool de Cirkel	Openbaar	187	159	136	123	115
RK Basisschool 't Mulderke	Rooms Katholiek	487	449	417	359	332
Speeltoernooi De Wijde Wereld	Rooms Katholiek	72	186	240	228	220
TOTAAL		1.120	1.081	1.035	954	913

Vlek Zuid telt op dit moment (1 oktober 2016) 1.081 leerlingen. In de komende periode zal het leerlingenaantal zich rond de 900 - 1.000 stabiliseren.

Daarbij dient opgemerkt te worden dat Stichting KIEM verwacht dat De Wijde Wereld zal doorgroeien naar circa 300 leerlingen in 2022.

Schoolgebouwen en de vorming tot IKC's

Alle scholen in Zuid hebben zich ontwikkeld tot IKC's of zijn hier volop mee in ontwikkeling.

De gebouwen van Brinck/Petteflet en 't Mulderke/Cirkel moeten de éénloketfunctie nog beter inrichten, maar zijn inhoudelijk een IKC.

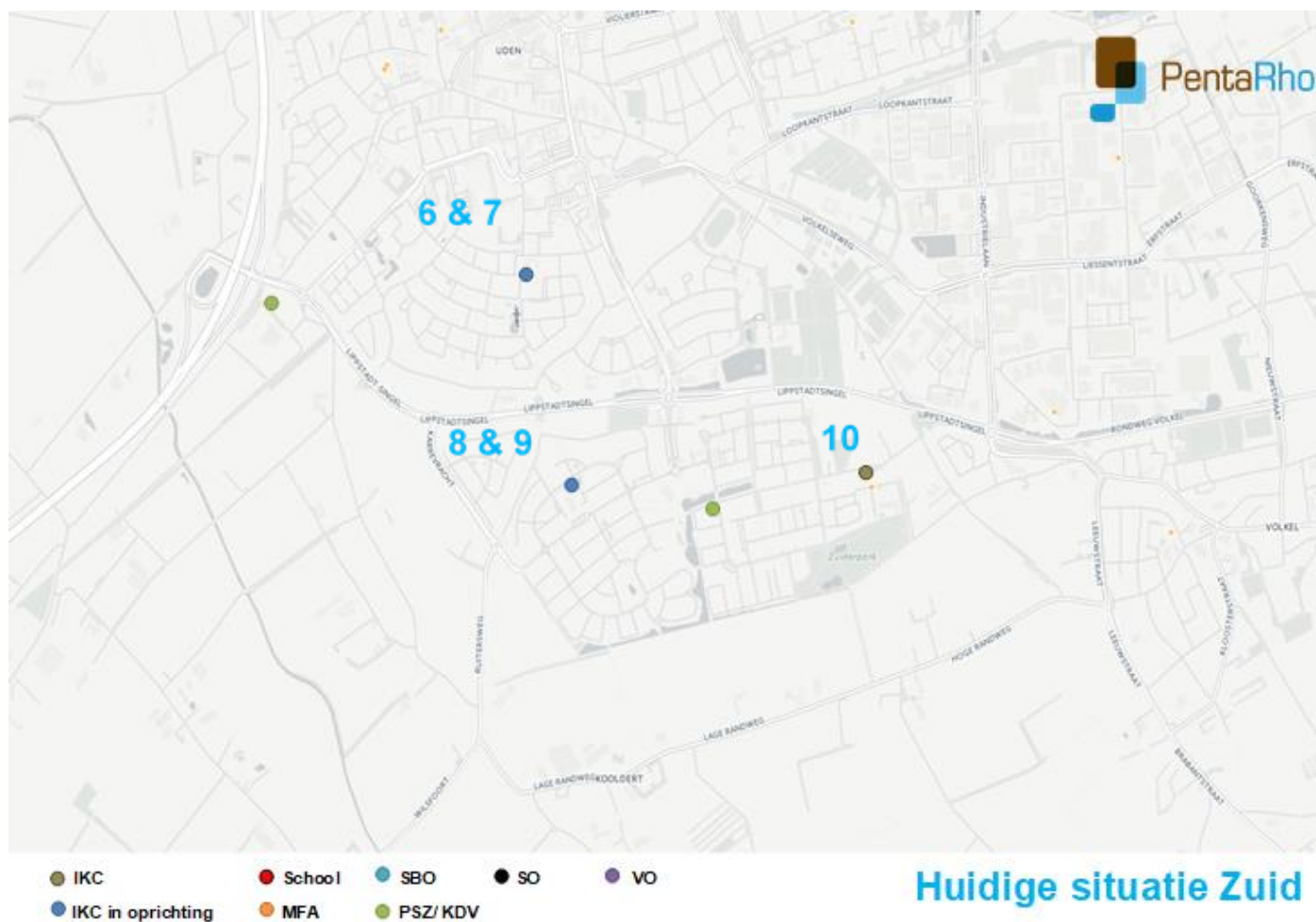
Deze loketfunctie is bij De Wijde Wereld aanwezig. Dat komt ook doordat Stichting KIEM zowel het onderwijs als de opvang organiseert en daarmee de enige partij in het gebouw is.

Normatief gezien zitten de meeste scholen in een gebouw van passende omvang. Uitzondering hierop vormen De Cirkel (386 m² bvo overmaat) en De Wijde Wereld. Ondanks dat De Wijde Wereld naar verwachting doorgroeit naar 300 leerlingen is er momenteel ruim 2.000 m² bvo aan normatieve leegstand.

Kinderopvangorganisaties

In schoolgebouw 't Mulderke/Cirkel wordt samengewerkt met Kanteel en SUP. In het gebouw Brinck/Petteflet verzorgt Humpie Dumpie de buitenschoolse opvang en SUP het peuterspeelzaalwerk. Op De Wijde Wereld verzorgt Stichting KIEM de kinderopvang.

In totaal hebben de kinderopvangpartners in vlek Zuid ten minste 430 m² bvo onderwijsruimten in exclusief gebruik voor peuter- en kinderopvang.

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Zuid				
school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2017	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
6 RK Basisschool De Petteflet	911	173	1.070	-159
7 OBS De Brinck	789	114	773	16
8 Openbare Basisschool de Cirkel	1.386	159	1.000	386
9 RK Basisschool t Mulderke	2.262	449	2.458	-196
10 Speelleercentrum De Wijde Wereld	3.158	186	1.136	2.022
TOTAAL	8.506	1.081	6.437	2.069

4.4 Vlek West

Algemeen

In vlek West zijn zes basisscholen gevestigd, één school voor speciaal basisonderwijs en één school voor speciaal onderwijs. Daarnaast bevindt zich in deze vlek een vestiging van het Udens College.

Schoolbesturen

Vier basisscholen en de school voor speciaal basisonderwijs vallen onder de vlag van Stichting KIEM (Het Speleon, Marimba, St. Paulus, St. Jozef en SBO De Tandem). De Klimboom valt onder de vlag van Stichting OOG. Deze school is dit jaar ontstaan door de samenvoeging van De Meent en De Leeuwerik. De Klimboom zit in het schoolgebouw van de voormalige Leeuwerik. Tot slot is de Islamitische basisschool Bedir, van Stichting SIMON in deze vlek gevestigd, alsmede SO- school De Sterrenkijker van Stichting Oosterwijs.

Leerlingentellingen en -prognoses

Leerlingenprognoses Pronexus basisonderwijs gemeente Uden - 2016						
school	denominatie	telling 2012	telling 2017	prognose 2022	prognose 2027	prognose 2032
Islam Basisschool Bedir	Islamitisch	71	83	76	77	78
Basisschool Het Speleon	Rooms Katholiek	233	252	237	239	239
Protestants Christelijke Basisschool Marimb	Rooms Katholiek	179	118	108	110	109
Openbare Basisschool De Meent	Openbaar	126	0	0	0	0
Openbare Basisschool De Klimboom	Openbaar	109	148	119	120	120
RK Basisschool St Paulus	Rooms Katholiek	163	149	148	151	148
RK School voor Speciaal Basisonderwijs	Rooms Katholiek	147	86	81	80	79
De Sterrenkijker	Algemeen bijzonder	?	78	75	75	75
RK Basisschool St Jozef	Rooms Katholiek	283	276	242	244	243
TOTAAL		1.311	1.190	1.086	1.096	1.091

In vlek West gaan momenteel 1.190 kinderen naar school. Pronexus verwacht dat het leerlingaantal zich zal stabiliseren rond 1.100 leerlingen. De leerlingenprognoses van Pronexus houden daarbij geen rekening met de ontwikkelingen in het samenwerkingsverband, waardoor het SBO en SO in Uden wellicht een andere toewijzing zal krijgen dan nu.

Schoolgebouwen en de vorming tot IKC's

In vlek West bevindt zich MFA Muzerijk. De in 2014 gerealiseerde MFA bestaat uit twee scholen (Het Speleon en Bedir), kinderopvang Kanteel, peuterspeelzaal De Rommelpot, sportmogelijkheden, een ontmoetingsruimte, activiteitenruimtes, zorgwoningen voor dementerende ouderen en een volwaardig gezondheidscentrum. Voor het overige deel zijn alle scholen op dit moment in solitaire schoolgebouwen gevestigd waarbij in meer of mindere mate wordt samengewerkt met een kinderopvangpartner.

In vlek West zit een forse normatieve overmaat in de onderwijsgebouwen. Van de 13.348 m² bvo, is 5.751 m² bvo normatieve leegstand. De scholen Marimba, De Klimboom en De Tandem hebben te maken met forse leegstand, doordat deze scholen haar leerlingenaantal hebben zien dalen. De Sterrenkijker heeft normatief gezien leegstand, maar zit comfortabel in haar gebouw dat in 2015 is gerenoveerd.

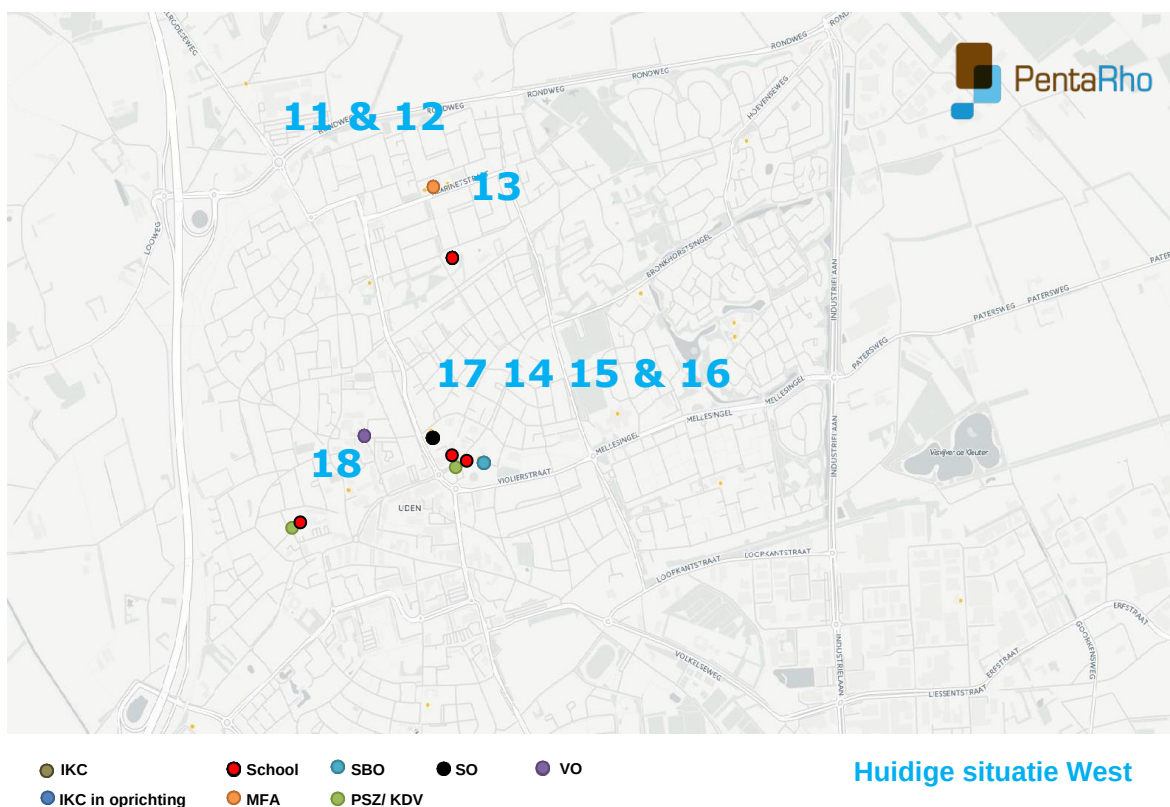
Zoals eerder aangegeven is De Klimboom ontstaan uit het samenvoegen van De Leeuwerik en De Meent om kwalitatief goed onderwijs te kunnen waarborgen. De school kan in ieder geval tot 31 juli 2020 op deze locatie gehuisvest zijn.

Het leerlingenaantal van SBO De Tandem is in de afgelopen jaren, onder andere als gevolg van de invoering van passend onderwijs, fors gedaald. Stichting KIEM kampt in dit gebouw met circa 2.000 m² bvo aan normatieve leegstand.

In 2017 start het Samenwerkingsverband 30.06, in afstemming met de betrokken gemeenten en schoolbesturen, een visietraject op de spreiding van voorzieningen in Oss, Meierijstad (Veghel) en Uden. Dit is een paralleltraject buiten het IHP om en dient op termijn zicht te geven op de toekomstige huisvesting voor speciaal onderwijs in Uden. Tot die tijd zal KIEM zich maximaal inzetten op het verlagen van de exploitatielasten.

Kinderopvangorganisaties

In alle schoolgebouwen voor regulier primair onderwijs wordt samengewerkt met Kanteel en SUP. Op de Marimba verzorgt Kiem de kinderdagopvang in eigen beheer. Op de Tandem (SBO) werkt Kiem samen met de Koraalgroep. Het SO heeft geen samenwerkingspartner ten aanzien van kinderopvang. Tot slot bevindt het bestuurskantoor van Stichting KIEM zich in het gebouw van de St. Paulus. In totaal hebben de kinderopvangpartners in West circa 989 m² bvo onderwijsruimten in exclusief gebruik voor peuter- en kinderopvang.

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in West

	school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2017	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
11	Islam Basisschool Bedir	800	83	617	183
12	Basisschool Het Speleon	1.572	186	1.136	436
13	Protestants Christelijke Basisschool Marimba	1.922	118	794	1.128
14	Openbare Basisschool De Klimboom	2.217	148	944	1.273
15	RK Basisschool St Paulus	1.058	149	949	109
16	RK School voor Speciaal Basisonderwijs De Tandem	2.797	86	882	1.915
17	De Sterrenkijker	1.352	78	686	666
18	RK Basisschool St Jozef	1.630	276	1.588	42
TOTAAL		13.348	1.124	7.597	5.751

4.5 Vlek Buiten

Algemeen

In de dorpen Volkel en Odiliapeel zijn twee IKC's gevestigd; in ieder dorp één.

Schoolbesturen

Beide scholen vallen onder de vlag van Stichting KIEM (De Vlieger in Volkel en Den Dijk in Odiliapeel).

Leerlingentellingen en -prognoses

Leerlingenprognoses Pronexus basisonderwijs gemeente Uden - 2016						
school	denominatie	telling 2012	telling 2017	prognose 2022	prognose 2027	prognose 2032
Basisschool De Vlieger	Rooms Katholiek	274	245	241	241	233
Rooms Katholieke Basisschool Den Dijk	Rooms Katholiek	169	144	126	130	133
TOTAAL		443	389	367	371	366

In de dorpen gaan op dit moment 388 leerlingen naar school. In de komende periode zal het leerlingenaantal zich rond de 370 stabiliseren.

Schoolgebouwen en de vorming tot IKC's

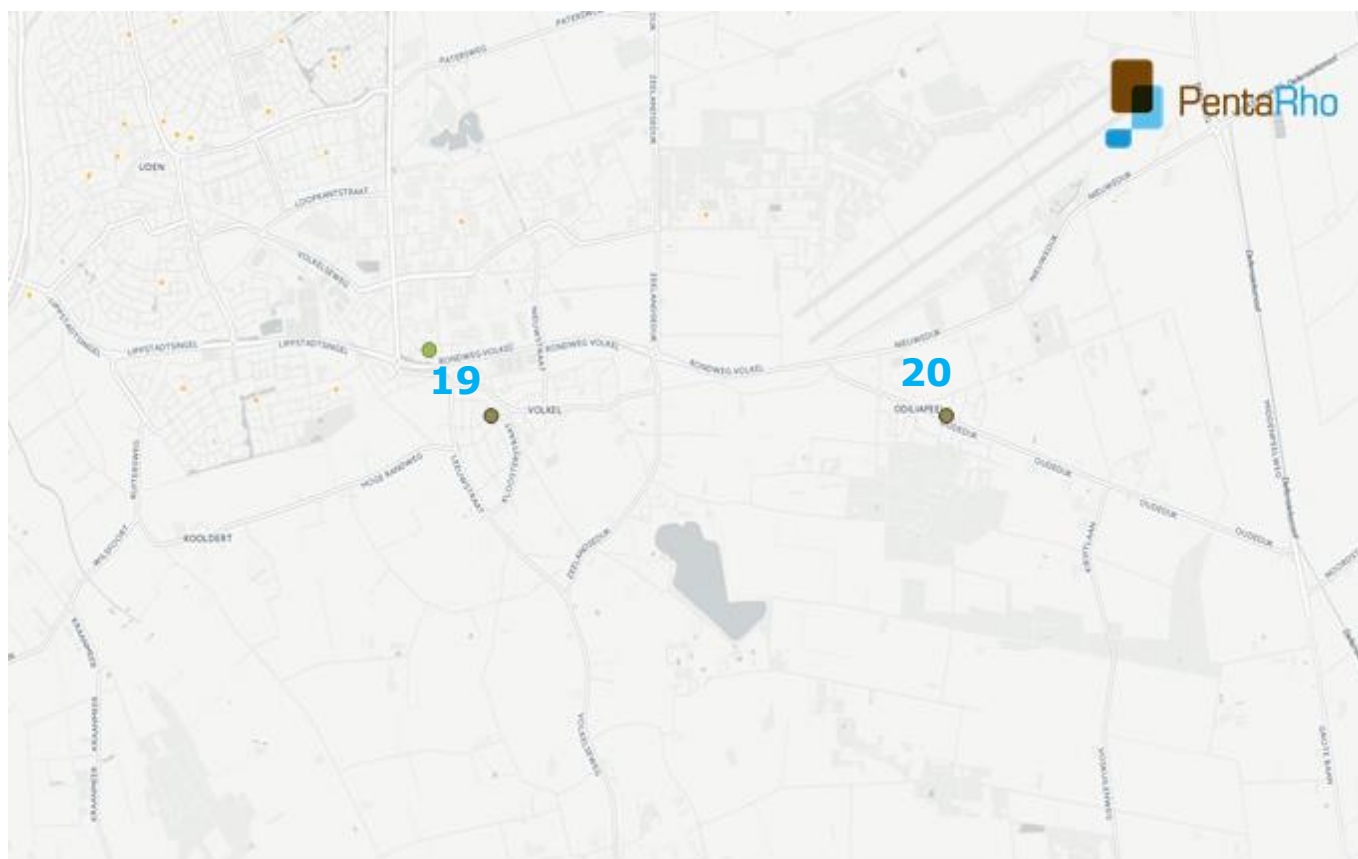
Alle scholen in de vlek Buiten hebben zich ontwikkeld tot IKC's.

De Vlieger bestaat uit twee gebouwen. Daarnaast is Kanteel gehuisvest in een tijdelijke unit op het terrein van De Vlieger. Hier is sprake van normatieve leegstand.

Kinderopvangorganisaties

Er wordt in beide scholen samengewerkt met Kanteel als kinderopvangorganisatie. Voor het peuterspeelzaalwerk wordt op De Vlieger samengewerkt met 't Pieperhûfke en op Den Dijk met De Blokkertjes.

In totaal hebben de kinderopvangpartners hier circa 350 m² bvo onderwijsruimten in exclusief gebruik voor peuter- en kinderopvang.

Huidige situatie Buiten

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Buiten

school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2017	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
19 Basisschool De Vlieger	2.262	245	1.432	830
20 Rooms Katholieke Basisschool Den Dijk	1.445	144	924	521
TOTAAL	3.707	389	2.357	1.350

5 Gezamenlijke ambities

5.1 Algemeen

In vier scenario-bijeenkomsten hebben de schoolbesturen en de gemeente de huidige situatie vergeleken met het wensbeeld, zoals beschreven in de kaderstellende hoofdstukken. Op deze manier is toegewerkt naar een passend (toekomstig) aanbod per vlek, op de manier zoals in de kadernota met elkaar is geambieerd.

Per vlek heeft dit (in meer of mindere mate) geleid tot een set van maatregelen. Deze set is vervolgens voorzien van indicatieve kosten op basis van kengetallen (zoals bepaald in de kaderstellende hoofdstukken) en is geprioriteerd voor het tijdvak 2017-2022 of 2023-2027.

Om de maatregelen te voorzien van de juiste financiële onderbouwing is een indicatief jaar van uitvoering opgenomen, corresponderend met het betreffende tijdvak.

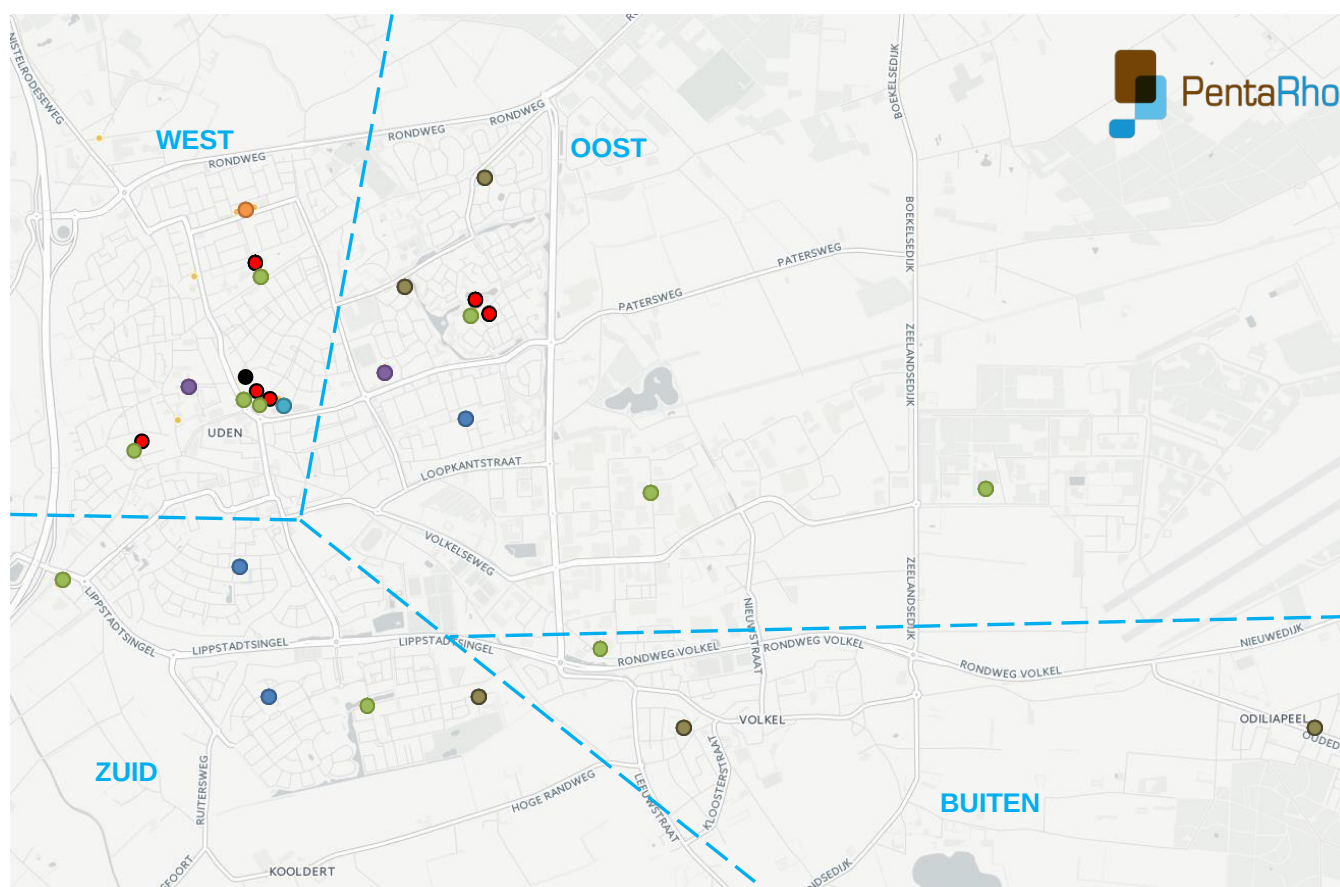
Maatregelen voor niet-onderwijsfuncties, zoals de realisatie van een gymzaal of een kinderopvangdeel zijn separaat inzichtelijk gemaakt. Zo wordt een beeld gegeven aan de investeringsopgave die buiten onderwijshuisvesting omgaat.

De ambities worden ten aanzien van inhoud, financiën en prioritering per vlek toegelicht.

Schoolgebouwen en de vorming tot IKC's

De gemeente telt 20 scholen in 17 gebouwen. Deze hebben samen een oppervlakte van 32.220 m² bvo. Normatief is er in 2032 21.510 m² bvo benodigd. Zodoende zit er 10.710 m² bvo aan normatieve overmaat in de schoolgebouwen in Uden, wanneer er geen maatregelen worden genomen.

Zeven scholen in zes gebouwen hebben zich reeds ontwikkeld tot IKC/MFA. Vijf scholen in drie gebouwen ontwikkelen zich op dit moment tot IKC.

● IKC ● School ● SBO ● SO ● VO
 ● IKC in oprichting ● MFA ● PSZ/KDV

Huidige situatie Uden

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Uden

schoolbestuur	aantal scholen	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2032	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
Stichting SIMON	1	800	78	<i>in Muzerijk</i>	<i>n.v.t.</i>
Stichting Kiem Onderwijs en Opvang	13	23.573	2.520	15.509	8.064
Stichting Openbaar Onderwijs Groep	4	5.801	566	3.847	1.954
Stichting Pallas	1	694	153	<i>huurt extra bij Area</i>	<i>n.v.t.</i>
Stichting Oosterwijs	1	1.352	75	660	692
TOTAAL	20	32.220	3.392	21.510	10.710

5.2 Ambities vlek Oost

Algemeen

Aan de oostkant van de kern Uden zijn vijf basisscholen gevestigd. Daarnaast bevindt zich in deze vlek een vestiging van het Udens College.

De Vlonder

IKC De Vlonder bezit reeds alle harde kenmerken van een IKC.

Het gebouw is circa 20 jaar oud. Zodoende zal Stichting KIEM het gebouw wellicht op korte termijn aanpassen qua interieur/binnenkant. Na 2040 komt het gebouw in aanmerking voor levensduur verlengende renovatie dan wel vervangende nieuwbouw.

Een nadrukkelijke wens van Stichting KIEM is het realiseren van een gymzaal met één zaaldeel, omdat de leerlingen nu naar de sportvoorziening nabij Palster/Camelot moeten. Op basis van vigerend beleid honoreert de gemeente Uden deze wens niet; er is voldoende capaciteit in de sportvoorziening nabij Palster/Camelot en de afstand naar deze voorziening (circa 900 meter te voet) past binnen de afstandsnormen.

De wens van de gymzaal wordt wel meegenomen in het visievormingstraject over maatschappelijke voorzieningen in vlek Oost dat onlangs is afgerond en voor wordt gelegd aan het college van B&W. Daarnaast past het toevoegen van een gymvoorziening in de ambities die het Rijk heeft; het uitbreiden van het aantal uren bewegingsonderwijs met als gevolg dat er mogelijk extra gymvoorzieningen gerealiseerd moeten worden. De gemeente onderschrijft het belang van (meer) bewegen, maar verbindt hier binnen het vigerende beleid vooralsnog geen consequenties aan.

MFA Oost

Voor bestaande scholen Camelot en De Palster is vervangende nieuwbouw noodzakelijk. De ambitie is om op de huidige locatie (deze scholen en de sporthal staan bij elkaar) een nieuw MFA te realiseren, waarbij ook een kinderopvangdeel en een sportzaal met twee zaaldelen worden gerealiseerd.

De Zevenster

De Zevenster heeft alle harde kenmerken van een IKC. Hier wordt intensief samengewerkt met de betreffende kinderopvangpartner en treffen ouders en kinderen één loket aan in de dienstverlening.

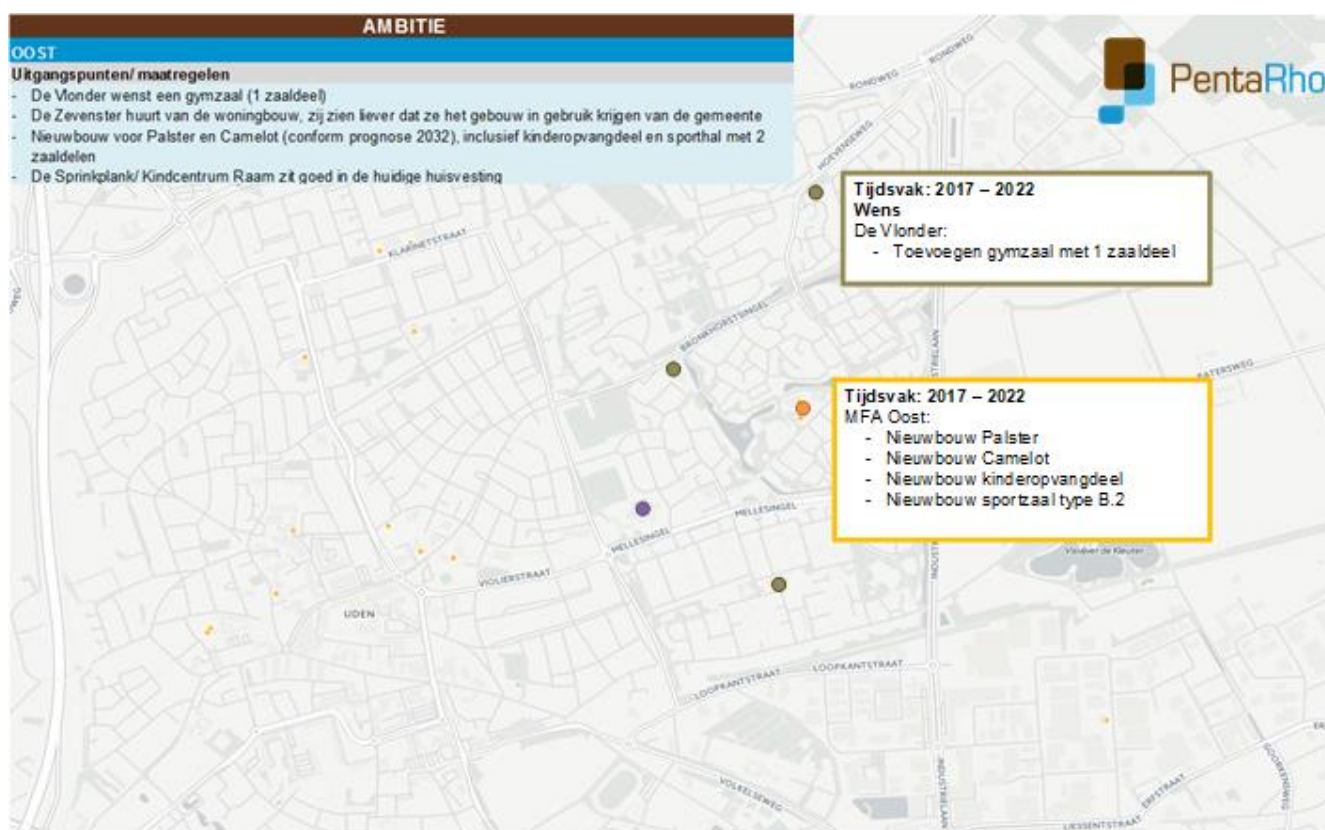
De Springplank/IKC Raam

De Springplank/IKC Raam is een IKC in oprichting. De loketfunctie moet nog worden ontwikkeld. KIEM wil dit gebouw op een zo kort mogelijke termijn door ontwikkelen tot een volwaardig IKC. Er zijn hiervoor geen gebouwelijke aanpassingen nodig.

Het gebouw heeft normatief gezien een ruimtetekort; de verwachting is echter dat door de komst van MFA Oost relatief meer leerlingen voor die accommodatie zullen kiezen, zodat de prognoses iets naar beneden bijgesteld kunnen worden. Hier zijn geen gebouwelijke maatregelen gepland voor de komende tien jaar.

Capaciteit

Na realisatie van de ambitie is de capaciteit in m² bvo van 6.659 afgenomen naar 5.876, oftewel een afname van 783 m² bvo in vlek Oost.

Ambitie Oost

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Oost

school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2032	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
RK Basisschool De Vlinder	1.574	204	1.226	348
Vrijeschool De Zevenster	694	153	huurt extra bij Area	n.v.t.
Rooms Katholieke Basisschool de Palster	1.485	153	970	515
OBS Camelot	1.409	227	1.342	67
RK BS De Springplank / KC Raam	1.497	285	1.634	-137
TOTAAL	6.659	1.022	5.171	794

UITWERKING OOST

VLINDER - WENS

Omschrijving	m ² bvo	€ per eenheid	€ totaal	Opmerkingen
Investering				
Nieuwbouw gymzaal	455 €	1.524 €	693.591	normbedag, prijspeil 2017
Subtotaal investering			€ 693.591	
TOTAAL			€ 693.591	

PALSTER/ CAMELOT - 2018

Omschrijving	m ² bvo	€ per eenheid	€ totaal	opmerkingen
Investering				
Vervangende nieuwbouw	2.111 €	1.750 €	3.694.950	normbedag, prijspeil 2017
Nieuwbouw sporthal	1.200 €	1.538 €	1.846.154	normbedag, prijspeil 2017
Subtotaal investering			€ 5.541.104	

Eenmalige kosten

Sloop Palster school	1.485 €	50 €	74.250	prijspeil 2017
Sloop Camelot school	1.409 €	50 €	70.450	prijspeil 2017

Afschrijving boekwaardes 1-1-2018

Palster school	€	556.394	exakte boekwaarde n.t.b.
Camelot school	€	331.780	exakte boekwaarde n.t.b.
Subtotaal eenmalige kosten	€	1.032.874	
TOTAAL	€	6.573.978	

5.3 Ambities vlek Zuid

Algemeen

Aan de zuidkant van de kern Uden zijn vijf basisscholen gevestigd in drie gebouwen.

Brinck/Petteflet

Sinds 2017 zijn basisscholen De Brinck en De Petteflet onder één dak gehuisvest in een nieuw gebouw. Ook de kinderopvang is gebouwelijk geïntegreerd. Er is van een éénloketfunctie nog geen sprake, zodat op dit moment nog niet aan alle harde kenmerken van een IKC wordt voldaan. De betrokken partijen spannen zich met de samenwerkende organisaties wel in om zich te ontwikkelen tot IKC. Er zijn hiervoor geen gebouwelijke aanpassingen nodig.

't Mulderke/De Cirkel

Het gebouw van basisscholen 't Mulderke en De Cirkel dateert uit 1995 en is in 2001 uitgebreid. Ondanks dat de scholen en kinderopvangorganisatie hier goed samenwerken, is één gezamenlijke loketfunctie nog niet gerealiseerd. De betrokken partijen spannen zich met de samenwerkende organisaties wel in om zich te ontwikkelen tot IKC. Er zijn hiervoor geen gebouwelijk aanpassingen nodig.

De Wijde Wereld

Stichting KIEM organiseert op De Wijde Wereld zowel het onderwijs als de opvang. KIEM heeft de doorgaande leerlijn en de loketfunctie goed ingericht, waardoor reeds sprake is van een IKC. Normatief kent De Wijde Wereld ten opzichte van de leerlingenprognoses van Pronexus een fors overschot. Dit is ook het geval wanneer het IKC doorgroeit naar ruim 300 leerlingen. Voor De Wijde Wereld zijn geen gebouwelijke maatregelen gepland voor de komende tien jaar.

Capaciteit

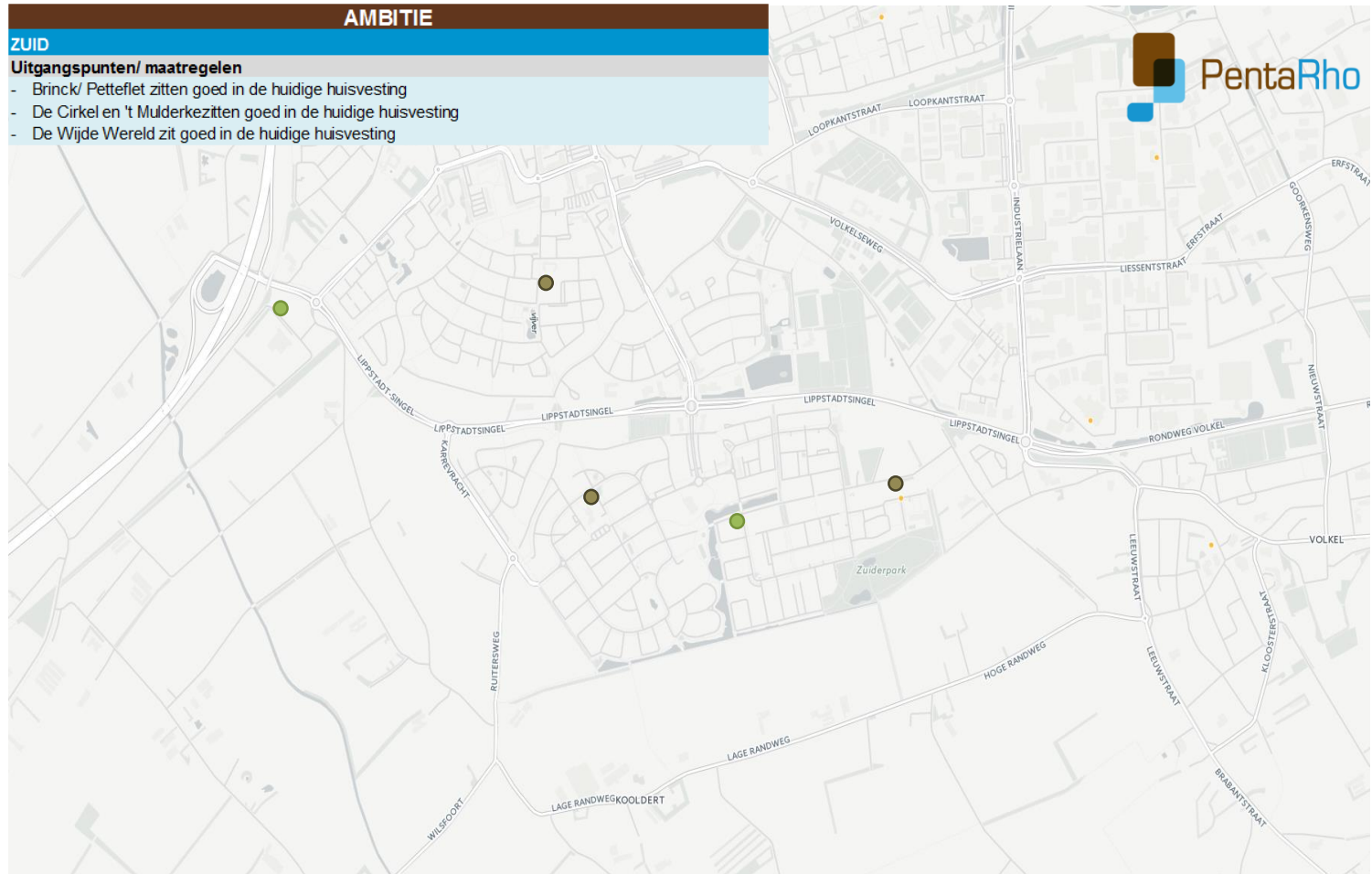
De capaciteit in m² bvo in vlek Oost blijft ongewijzigd.

AMBITIE

Uitgangspunten/ maatregelen

- Brinck/ Petteflet zitten goed in de huidige huisvesting

- De Cirkel en 't Mulderke zitten goed in de huidige huisvesting
- De Wijde Wereld zit goed in de huidige huisvesting

● IKC ● School ● SBO ● SO ● VO
● IKC in oprichting ● MFA ● PSZ/ KDV

Ambitie Zuid

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Zuid

school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2032	normatieve ruimte behoeft e	capaciteit vs behoeft e
RK Basisschool De Pettefiet	911	142	914	-3
OBS De Brinck	789	104	723	66
Openbare Basisschool de Cirkel	1.386	115	778	608
RK Basisschool t Mulderke	2.262	332	1.870	392
Speelleercentrum De Wijde Wereld	3.158	220	1.307	1.851
TOTAAL	8.506	913	5.592	2.914

5.4 Ambities vlek West

Algemeen

In vlek West zijn zes basisscholen gevestigd, één school voor speciaal basisonderwijs en één school voor speciaal onderwijs. Daarnaast bevindt zich in deze vlek een vestiging van het Udens College.

MFA Muzerijk

MFA Muzerijk is in 2014 gerealiseerd. Er zijn hiervoor voorlopig geen gebouwelijke aanpassingen noodzakelijk.

IKC West

De openbare school De Klimboom is gevestigd in het schoolgebouw van voormalige school De Leeuwerik. Momenteel is de school tot in ieder geval 31 juli 2020 daar gehuisvest. Het gebouw van de St. Jozef dateert uit 1961. Zodoende willen de schoolbesturen de handen ineenslaan voor één sterke onderwijsvoorziening en is er de ambitie om een IKC te realiseren, waarbij ook een kinderopvangdeel en een sportzaal met één zaaldeel wordt gerealiseerd.

De gemeente heeft een locatieonderzoek uitgevoerd naar de meest geschikte locatie. Hierbij is een afweging gemaakt tussen de huidige locatie van voormalig De Meent en de huidige locatie van de St. Jozef. De locaties zijn op diverse criteria beoordeeld.

Uiteindelijk kiest de gemeente voor de locatie van de St. Jozef om de volgende redenen:

1. een centrale ligging in vlek West en met name ten opzichte van het voedingsgebied van de scholen;
2. de locatie is beter passend in de ruimtelijke ordeningsmogelijkheden;
3. er zijn betere mogelijkheden ten aanzien van het verkrijgen van verkeersveiligheid en het oplossen van parkeren/kiss&ride;
4. Optimale spreiding van schoollocaties in vlek West alsook ten opzichte van de omringende vlekken.

De ambitie voor IKC West wordt door alle partijen (waaronder de gemeente) gedragen en dient na de realisatie van MFA Oost gerealiseerd te worden, in het tijdvak van 2017 – 2022.

Marimba

Het schoolgebouw van Marimba dateert uit 1967. In de periode van 1983 – 2000 is het gebouw verschillende malen uitgebreid en vernieuwd. Het gebouw is op orde, waarbij sprake is van een aardige overmaat. Gebouwelijk zijn hier geen ingrepen voorzien.

St. Paulus

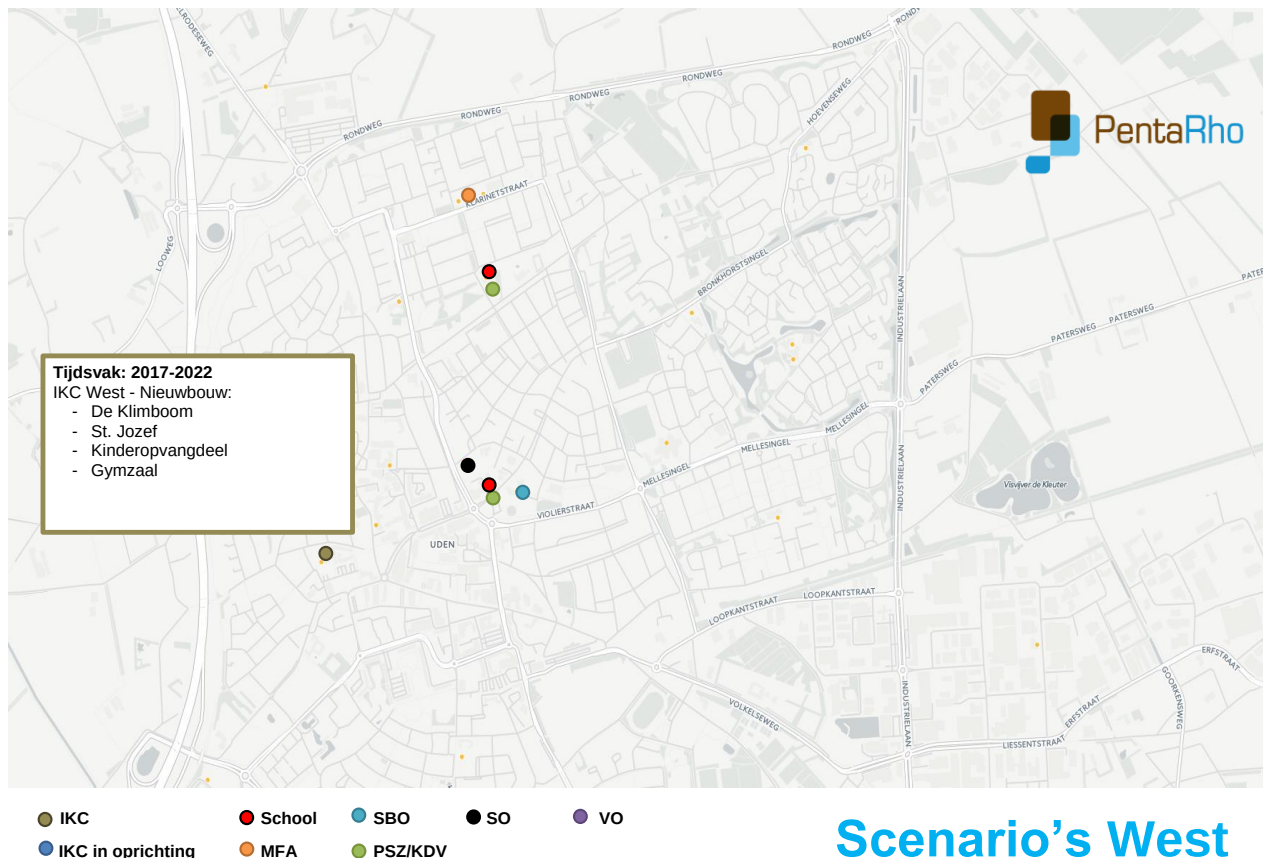
Dit onderwijsgebouw is nog niet doorontwikkeld tot IKC. Hier zijn ook nog geen concrete ambities voor. Ook gebouwelijk zijn hier geen ingrepen voorzien.

De Sterrenkijker/De Tandem

Aangezien er op het vlak van passend onderwijs en met name vanuit het regionale niveau (Samenwerkingsverband 30.06, in afstemming met de betrokken gemeenten en schoolbesturen ten aanzien van de voorzieningen in Oss, Meierijstad (Veghel) en Uden) geen gezamenlijke visie ligt over de spreiding van de voorzieningen, worden er voor deze twee scholen geen maatregelen opgenomen. Vanuit dit paralleltraject wordt speciaal (basis)onderwijs nader ingevuld en ook de vertaling naar de huisvesting van het speciaal onderwijs in Uden. Daarbij heeft de gemeente aangegeven dat zij op de middellange termijn (5 - 10 jaar) de mogelijkheden afweegt om de locatie Sterrenkijker beschikbaar te maken ten gunste van een mogelijke centrumontwikkeling in Uden.

Capaciteit

Na realisatie van de ambitie is de capaciteit in m² bvo van 13.348 afgenomen naar 10.465, oftewel een afname van 1.666 m² bvo in vlek West.

Scenario's West

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in West

school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2032	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
Islam Basisschool Bedir	800	78	592	208
Basisschool Het Speleon	1.572	239	1.402	170
Protestants Christelijke Basisschool Marimba	1.922	109	748	1.174
Openbare Basisschool De Klimboom	2.217	120	804	1.413
RK Basisschool St Paulus	1.058	148	944	114
RK School voor Speciaal Basisonderwijs De Tandem	2.797	79	831	1.966
De Sterrenkijker	1.352	75	660	692
RK Basisschool St Jozef	1.630	243	1.422	208
TOTAAL	13.348	1.091	7.404	5.944

UITWERKING WEST

DE KLIMBOOM (De voormalige De Meent en De Leeuwerik)/ ST. JOZEF - 2020

Omschrijving	m ² bvo	€ per eenheid	€ totaal	opmerkingen
Investering				
Vervangende nieuwbouw	2.236 €	1.855 €	4.148.751	prijspeil 2020
Nieuwbouw gymzaal	455 €	1.616 €	735.395	prijspeil 2020
Subtotaal investering			€ 4.884.146	
Eenmalige kosten				
Sloop voormalige De Meent school	1.272 €	53 €	67.433	prijspeil 2020
Sloop voormalige De Leeuwerik school	2.217 €	53 €	117.531	prijspeil 2020
Sloop St. Jozef school	1.630 €	53 €	86.412	prijspeil 2020
Afschrijving boekwaardes 1-1-2020				
Voormalige De Meent school			€ 156.746	exacte boekwaarde n.t.b.
Voormalige De Leeuwerik school			€ 143.063	exacte boekwaarde n.t.b.
St. Jozef school			€ 331.780	exacte boekwaarde n.t.b.
Subtotaal eenmalige kosten			€ 902.965	
TOTAAL			€ 5.787.111	

TOTAAL - WEST

€ 5.787.111

5.5 Ambities vlek Buiten

Algemeen

In de dorpen Volkel en Odiliapeel zijn twee IKC's gevestigd; in ieder dorp één.

De Vlieger, Volkel

Basisschool De Vlieger heeft zich, samen Kinderopvang Kanteel en Peuterspeelzaal 't Pieperhofke, ontwikkelt tot Kindcentrum Kideon.

Het gebouw van De Vlieger (1970) bestaat uit twee gebouwen en één tijdelijke unit waarin Kanteel is gevestigd. De totale set aan gebouwen bevat een forse overmaat. Zodoende zal in het tijdvak 2023 - 2027 een ingreep moeten plaatsvinden waarbij een deel wordt gesloopt en het overige deel levensduurverlengend kan worden gerenoveerd.

Den Dijk, Odiliapeel

Kindcentrum Den Dijk is in 2016 in gebruik genomen en functioneert naar behoren. Gebouwendijk zijn hier geen ingrepen voorzien.

Capaciteit

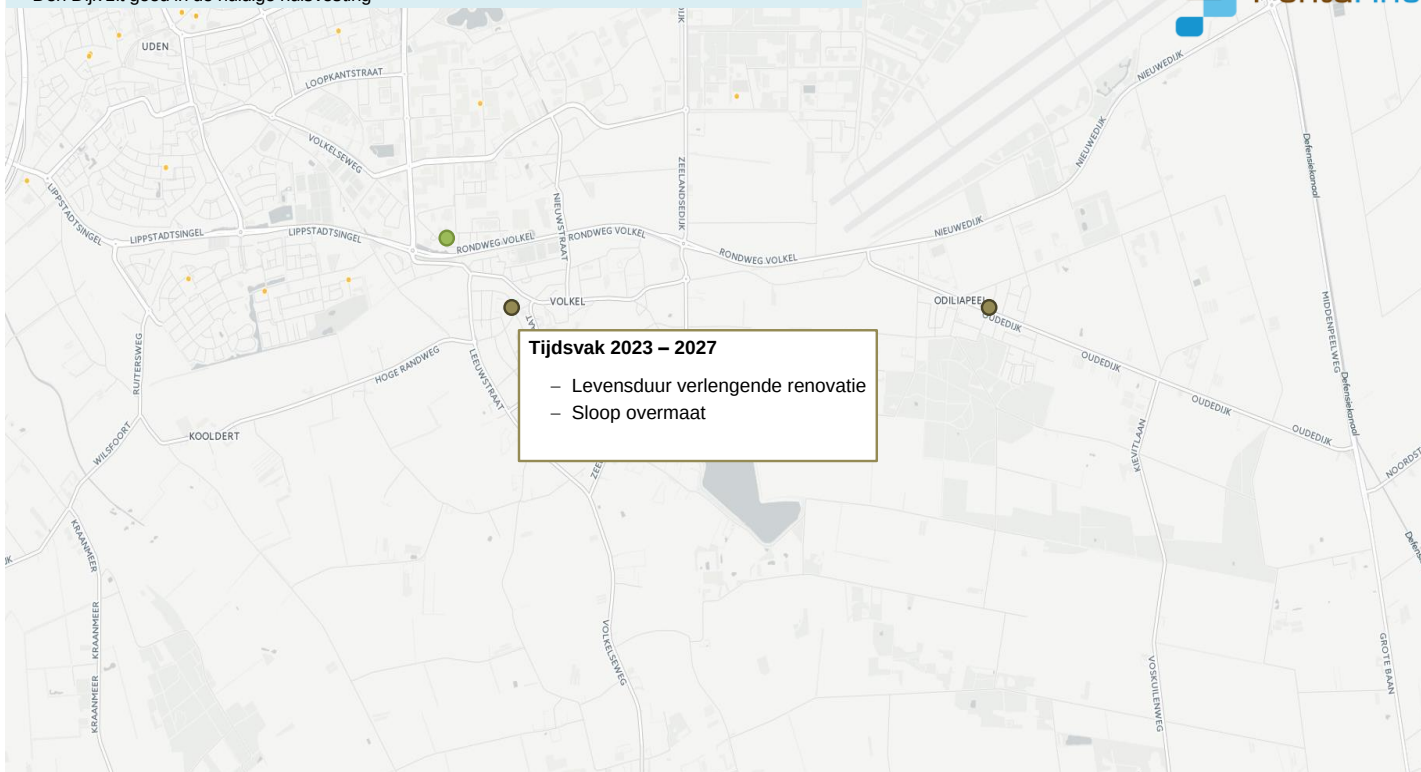
Na realisatie van de ambitie is de capaciteit in m² bvo van 3.707 afgenomen naar 2.857, oftewel een afname van 850 m² bvo in vlek Buiten.

AMBITIE

BUITEN

Uitgangspunten/ veranderingen

- De Vlieger heeft in 2030 circa 850 m2 overmaat
- Den Dijk zit goed in de huidige huisvesting

- IKC
- School
- SBO
- SO
- VO
- IKC in oprichting
- MFA
- PSZ/ KDV

Ambitie Buiten

Overzicht schoolgebouwen en ruimtebehoefte in Buiten

school	capaciteit in m ² bvo	aantal II 2032	normatieve ruimtebehoefte	capaciteit vs behoefte
Basisschool De Vlieger	2.262	233	1.372	890
Rooms Katholieke Basisschool Den Dijk	1.445	133	869	576
TOTAAL	3.707	366	2.241	1.466

UITWERKING BUITEN

DE VIEGER - 2024

Omschrijving	m ² bvo	€ per eenheid	€ totaal	Opmerkingen
Investing				
Levensduur verlengende renovatie	1.530 €	1.100 €	1.683.000	gemeenschappelijk normbedrag, prijspeil 2017
Subtotaal investering			€ 1.683.000	
Eenmalige kosten				
Sloop overmaat De Vlieger	850 €	50 €	42.500	prijspeil 2017
Afschrijving boekwaardes 1-1-2024				
n.v.t.			€ -	
Subtotaal eenmalige kosten			€ 42.500	
TOTAAL			€ 1.725.500	

6 Meerjarenuitvoeringsplan

6.1 Algemeen

In dit IHP zijn de gezamenlijke ambities voor onderwijshuisvesting in de gemeente Uden geformaliseerd en indicatief inzichtelijk gemaakt in geld en tijd.

Het leerlingenaantal en de normatieve ruimtebehoefte blijven op de middellange/ lange termijn vrij stabiel. Bijgevoegde figuren geven een beeld op hoofdlijnen, zowel gemeentebreed als voor de schoolbesturen Stichting KIEM en Stichting OOG, over hoe de normatieve leegstand zich in de gemeente ontwikkelt wanneer de genoemde maatregelen worden doorgevoerd.

Daarbij valt op dat de opgave in reductie van overmaat in onderwijsruimten met name in vlek West ligt. Wanneer de scholen in West worden teruggebracht naar een passende omvang is de onderwijscapaciteit in de gemeente een stuk beter op maat.

Na uitvoering van de ambities neemt de totale de capaciteit in Uden in m² bvo van 32.220 af naar 27.704, oftewel een afname van 4.516 m² bvo. In deze berekening is geen rekening gehouden met een gewenste optimalisering van SBO De Tandem. De gewenste optimalisering is afhankelijk van de uitkomst rondom de ontwikkeling passend onderwijs/samenwerkingsverband.

6.2 Meerjarenuitvoeringsplan

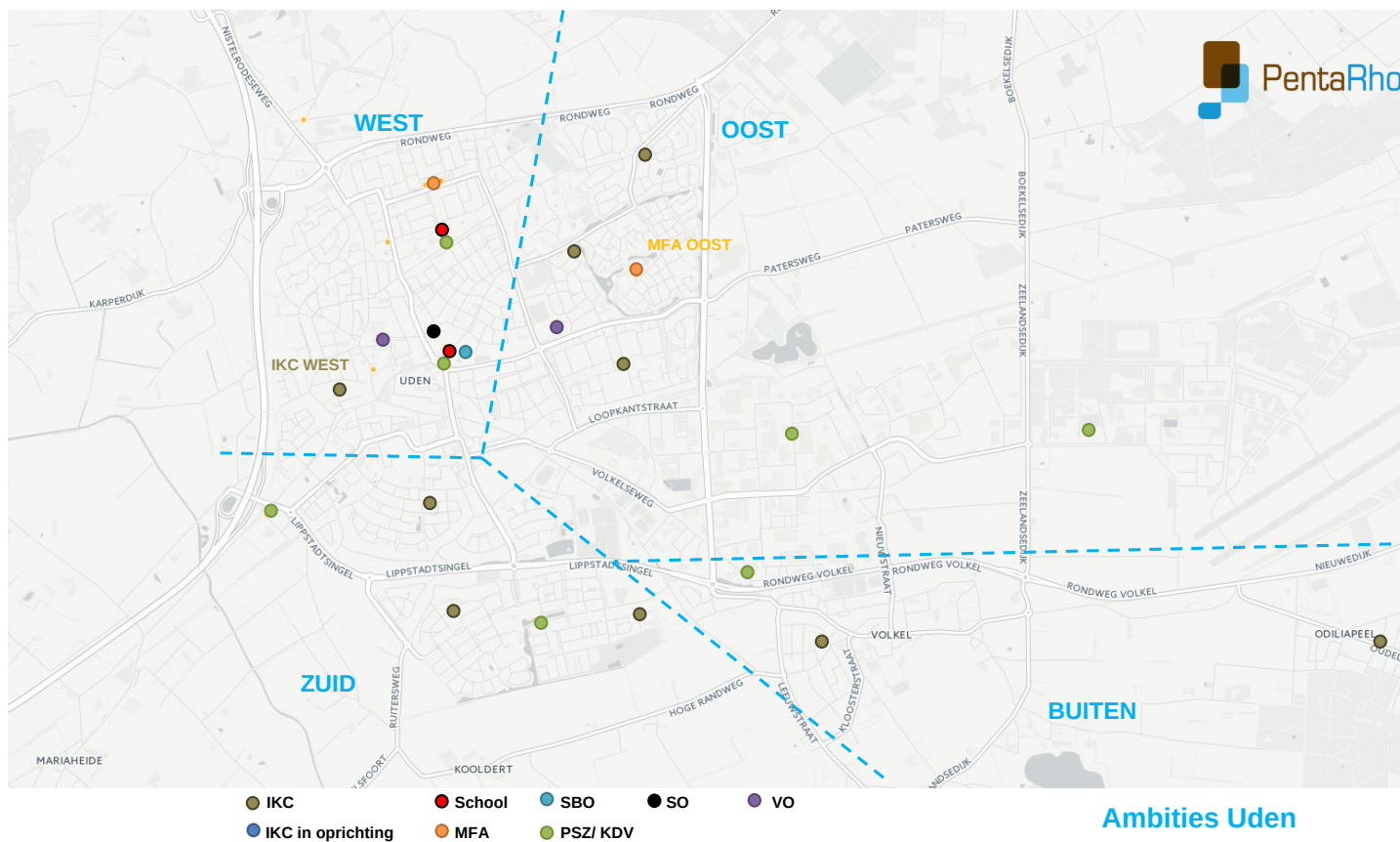
Navolgend meerjarenuitvoeringsplan detailleert de maatregelen per gebouw.

Om de maatregelen te voorzien van de juiste financiële onderbouwing is een indicatief jaar van uitvoering opgenomen, corresponderend met het betreffende tijdvak.

Maatregelen voor niet-onderwijsfuncties, zoals de realisatie van een gymzaal of een kinderopvangdeel, zijn separaat inzichtelijk gemaakt. Zo wordt een beeld gegeven van de investeringsopgave die buiten onderwijshuisvesting ligt.

Specifieke huisvestingsaanvragen dienen apart en conform Verordening OHV ingediend te worden. Naast de eisen uit de Verordening OHV dienen de aanvragen in lijn te zijn met de IKC Visie 2017 en onderhavig IHP.

Tevens geldt een integrale afweging van de gemeenteraad bij de jaarlijkse begrotingsbehandeling als besluitvorming over huisvestingsaanvragen.

Bijlagen: factsheets scholen